

Dövlət bölməsinin ifadə etdiyi maraqlar:

- a) bütün vətəndaşları əhatə edən dövlət marağı
- b) müxtəlif birləşmələri əhatə edən korporativ marağ
- c) vətəndaşların fərdi tələbatı
- d) ictimai təşkilatların marağı

1.

- √ A,B,C
- C,D
- B,C,D,
- B,D
- A,C,D

Dövlətin büdcə bölməsinə hansılar aiddir:
müdafiə

2.

- b) təhsil, mədəniyyət və incəsənət
- c) səhiyyə və bədən tərbiyəsi
- d) ictimai təşkilatlar

- √ A,B,C
- B,D
- B, D, C
- A,B,D
- C,D

İqtisadiyyatın dövlət bölməsinə dövlət mülkiyyətli kompleks obyektlər daxildir:a) dövlət müəssisələrinin mülkiyyəti

3.

- b) dövlət təşkilatlarının mülkiyyəti
- c) dövlət idarələrinin mülkiyyəti
- d) fərdi şəxslərin mülkiyyəti

- A,C, D
- B, C, D
- √ A, B, C
- D, C
- B, D

4.

İqtisadi həyat hadisələrinin obyektiv mövcuddur:

- √ iqtisadi qanunlar
- təkml rəqabət şəraitində istehsalın optimal həcmnin müəyyən edilməsi.
- istehsal amilləri bazarında müqayisəli qiymətin qoyulması
- iqtisadi modellər
- iqtisadi kateqoriyalar

5.

İqtisadiyyat vahid sistem kimi tədqiq edilsə, təhlil aparılır:

- mikroiqtisadi
- normativ
- pozitiv
- √ makroiqtisadi
- formal

6.

İqtisadi həyat hadisələri arasında dəyanətli səbəb-nəticə əlaqələrinin obyektiv mövcudluğu əlaqədardır:

- İqtisadi kateqoriyalarla
- √ İqtisadi qanunlarla
- istehsal amilləri bazarın da müqayisəli qiymətlərlə
- təkml rəqabət şəraitində istehsalın optimal həcmnin müəyyənli ilə
- İqtisadi modellərlə

7.

İqtisadiyyatın inteqral mahiyyəti əhatə edir:

- təkamül iqtisadiyyatı
- ✓ cavablar düzdür
- fundamental iqtisadiyyatı
- siyasi iqtisadı
- iqtisadi nəzəriyyə

8. İqtisadiyyatın dərk edilməsi üçün vacib hesab edilir:

- ✓ cavablar düzdür
- tədqiqatçı olmaq
- səriştəli olmaq
- təhsilli olmaq
- məlumatlı olmaq

9. Elmi tərbiyə hansı məkanda formalaşır:

- ailədə
- ✓ bütün cavablar düzdür
- şəxsi təsərrüfatda
- evdə
- məişətdə

10. İqtisadiyyatın çox səviyyəliliyi və sahəliliyi onun müxtəlif növ strukturunun metodoloji əsasını müəyyən etməyə imkan verir. Həmin strukturların müəyyənliyi iqtisadiyyat elmində belə təsnifləşdirilmişdir.

- ✓ İqtisadiyyatın resurs strukturu.
- İqtisadiyyatın sahə strukturu.
- İqtisadiyyatın sosial strukturu.
- İqtisadiyyatın ərazi strukturu.
- İqtisadiyyatın regional strukturu.

11. infilyasiya şəraitində vətəndaşların gəlirinin tədqiq edilməsində hansı təşkil metodundan istifadə olunur.

- ekstropolyasiya
- metod Delfi
- statistik
- ✓ müqayisəli
- normativ

12. Dövlət bölməsinin inkişafının effektiv təmin olunması üçün vacibdir:

- a) icra strukturlarının fəaliyyətinin gücləndirilməsi
- b) oyun qaydalarına rəyət edilməsi
- c) məhsul və xidmət istehsal edənlərin özaxınına buraxılması
- d) effektiv fəaliyyət vasitələrinin olması

- ✓ A,B,D
- A, B,C
- B, D, C
- C,D
- A,C

13. Təsərrüfat vahidlərinin dövlət bölməsinə aid edilməsi əlamətləri:

- a) müəssisənin nizamnamə kapitalında dövlətin üstün inkişafı
- b) dövlətlə təsərrüfat obyektı arasında bağlanmış müqavilə
- c) müəssisənin nizamnaməsində ilkin qeyd olunmuş status
- d) hüquqi-normativ sənədlər

- ✓ A,B,C
- A,C,D
- B,C,D
- C,D
- B,D

Dövlətin büdcə bölməsinə aiddir:

14. a) məhkəmə və hüquq mühafizə orqanları
b) mənzil-kommunal təsərrüfatı
c) qeyri-istehsal təyinatlı məişət xidməti
d) bələdiyyə müəssisələri

- B,C,D
- A,C,D
- √ A,B,C
- B,D
- C,D

Dövlətin büdcə bölməsinə aiddir:

15. a) sosial təminat
b) elm və elmi xidmət
c) dövlət idarələri
d) ictimai təşkilatlar

- B,C,D
- A,C, D
- √ A,B,C
- B,D
- C,D

16. İqtisadiyyatın dərk edilməsi – iqtisadi məlumatlılıqla əlaqədardır

- səriştəli olmaq
- iqtisadçı-tədqiqatçı olmaq
- məlumatlı xəbərləli olmaq
- √ bütün cavablar düzdür
- təhsilli-elmləli olmaq

17. Maarifləndirmə təhsilin başlanğıcı olub çoxtərəflidir

- xalq yaradıcılığı
- √ bütün cavablar düzdür
- kütləvi itnformasiya
- adət və ənənə
- incəsənət

18. Elmi təbriyə insanları öyrədir

- müəyyən qaydaları
- ümumi birgə yaşayışı
- √ hamısı düz cavabdır
- iqtisadi münasibətləri
- müəyyən rəftarı

19. Elmi təbriyənin formalaşdığı məkan

- ailə həyatında
- √ hamısı düzdür
- məişətdə, məhəllədə
- şəxsi həyətəni təsərrüfatda
- evdə

20. İxtiyari iqtisadi sistemin qarşısında duran vəzifəhansıdır?

- hansı məhsuldan nə qədər istehsal etmək
- neçə bölüşdürmək
- kim üçün istehsal etmək

- ✓ cavablar düzdür
- hansı texnologiyadan istifadə etmək

21. İqtisadiyyatda struktur irəliləyişlərinin stimullaşdırılması zəruriyyətə çevrilir və aşağıdakı amillərlə şərtlənir:

- ✓ ərazi problemlərinin həlli üçün iqtisadiyyatın ərazi strukturunun inkişafının tənzimlənməsi yolu ilə.
- sosial təminat məsələlərində irəliləyişləri stimullaşdırmaq məqsədi ilə;
- yeni mülkiyyət münasibətlərinin tənzimlənməsi yolu ilə.
- vətəndaşların şəxsi həyatı təsərrüfat sahələrinin inkişafını stimullaşdırmaq məqsədi ilə;
- kənd təsərrüfatı və regional-ərazi sahələrinin inkişafını stimullaşdırmaq məqsədi ilə;

22. Struktur dəyişikliyi indeksində nə aiddir?

- ✓ n
- s
- e
- m
- l

İqtisadi strukturanın təsnifatında düz cavabdır:

- 23.
- a) iqtisadiyyatın təkrar istehsal strukturu
  - b) iqtisadiyyatın texnoloji strukturu
  - c) iqtisadiyyatın resurs strukturu
  - d) iqtisadiyyatın ekonometrik strukturu

- ✓ A, B, C
- C, D
- B, C, D
- A, C, D
- A, B, D

İqtisadi strukturanın həyata keçirilməsi mənbələrinə daxildir:

- 24.
- A) daxili investisiyalar
  - B) xarici investisiyalar
  - C) sahibkarların vəsaitləri
  - D) fərdi investisiyalar
  - e) gizli iqtisadiyyat vəsaitləri

- ABCDE
- CDE
- ACDE
- ABCE
- ✓ ABCD

25. Qarışıq iqtisadiyyatda dövlət bölməsinin rolunu əks etdirən göstəricilər

- ÜDM-da dövlət bölməsinin xüsusi çəkisi
- ✓ bütün cavablar düzdür
- ölkənin ümumi əmlakında dövlət bölməsinin xüsusi çəkisi
- müəssisələr strukturunda dövlət bölməsinin xüsusi çəkisi
- dövlət bölməsində işləyənlərin sayı

26. İqtisadi nəzəriyyə tədqiqat sferasına daxil edir

- ancaq bazar iqtisadiyyatın
- makroiqtisadi göstəricilər sistemini
- ✓ bütün iqtisadi sistemləri
- planlı iqtisadiyyatdan başqa, qalan sahələri
- keçid iqtisadiyyatından başqa, bütün sistemləri

27. Hadisənin hissələrə ayrılması və onun ayrı-ayrı tərəflərinin qeyd olunması

- iqtisadi eksperiment
- sintez
- induksiya
- deduksiya
- ✓ təhlil

28. Normativ makroiqtisadi təhlildə istifadə olunur:

- nəzəri hipotezanın düzgünlüyün empirik yoxlanılması
- hüquqi aktların tərtibatı
- iqtisadi subyektin davranış modelinin nəzəri əsaslandırılması
- iqtisadi subyektin davranışının makroiqtisadi göstəricilərin dəyişməsinə təsirinin nəticələrinin öyrənilməsi
- ✓ makroiqtisadi siyasət alətlərinin istifadə olunması üçün tövsiyələr hazırlamaq

29. İqtisadi sistem insanlar arasında münasibətləri, bölgünü əks etdirir:

- ✓ bütün cavablar düzdür
- məhsulların bölgüsün
- əməyin bölgüsünü
- resursların bölgüsünü
- bölgü münasibətlərini

30. Makroiqtisadi sistemin modelləşdirilməsi məsələsi hansı alim tərəfindən irəli sürülmüşdür?

- U. Cevons
- V.Pareto
- C.B.Klark
- L. Valras
- ✓ A.Marşal

31. Makroiqtisadi təhlilin məqsədi

- iqtisadi artımı müəyyən etmək
- effektiv məşğuliyət
- ✓ cavablar düzdür
- xarici iqtisadi tarazlığı təmin etmək
- qiymətlərin stabilləşdirilməsi

32. İqtisadiyyat vahid sistem kimi tədqiq edilirsə, bu zaman təhlil edilir:

- normativ
- fermal
- mikroiqtisadi
- ✓ makroiqtisadi
- pozitiv

33. Sosial iqtisadi inkişafın başlıca məqsədi

- hakim sinifin əhval-ruhiyyəsinin yaxşılaşdırılması
- hamısı birlikdə
- monetar metodlarla infilyasiya ilə mübarizə
- əhəlinin pul gəlirlərinin artırılması
- ✓ xalqın maddi rifahının yüksəldilməsi

34. İqtisadi sistem nəzəriyyəsi kim tərəfindən işlənib?

- U.Rostou
- ✓ A.Marşal
- E.Sluckim

- P.Samuelsun
- K.Marks

35. Dövlətin struktur siyasətinin tənzimlənməsinə daxildir:

- xarici investorların təkliflərindən istifadə
- ✓ bütün cavablar düzdür
-) ETT-nin inkişafında qlobal problemlər
- məhsuldar qüvvələrin qanunauyğun yerləşdirilməsi
- yeni məhsul istehsalı texnologiyasının yaradılması

36. İqtisadi sistem insanların arasında nəyi əks etdirir:

- maliyyə vasitələrinin bölgüsü
- ✓ bütün cavablar düzdür
- əməyin bölgüsü
- resursların bölgüsü
- məhsulların bölgüsü

37. İqtisadiyyatın sistemli dərk edilməsi:

- makroiqtisadiyyat (tərzlərin, ukladların)
- mezoiktisadiyyat (alt sahələrin iqtisadiyyatı)
- meqoiktisadiyyat (dünya iqtisadiyyatı)
- ✓ bütün cavablar düzdür
- makroiqtisadiyyat (milli iqtisadiyyat)

İqtisadi strukturun təsnifatında düz cavabdır:

38. a) iqtisadiyyatın siyasi iqtisadi strukturu
b) iqtisadiyyatın təkrar istehsal strukturu
c) iqtisadiyyatın ekonometrik strukturu
d) təsərrüfat əlaqələri strukturu

- ✓ A, B
- B, D
- C, D
- A, D
- A,C

39. İqtisadi strukturun dəyişdirilməsi üçün vəsait mənbələri:

- daxili investisiyalar
- xarici investisiyalar
- ✓ bütün cavablar düzdür
- fərdi vəsaitlər
- sahibkarların vəsaitləri

40. Struktur siyasətinin həyata keçirilməsi üçün zəruridi:

- istehsalın intensivləşdirilməsi
- ✓ cavabların hamısı düzdür
- təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə
- əsaslı vəsait qoyuluşundakı siyasət
- sahə strukturunun formalaşması

41. İstehsalın struktur böhranı klassik xarakter daşımayan geniş yayılmış böhran hadisəsidir. Belə böhranlar təxminən 70-80-ci illərdə dünya iqtisadiyyatında baş vermişdir ki, onlara da nə aid deyil?

- Dünya enerji böhranı.
- ✓ İstehlak böhranı.
- Ekoloji böhran.

- Ərzaq böhranı.
- Xammal böhranı

42. Dövlət tərəfindən struktur siyasətinin tənzim olunmasına daxil edilə bilər sayı nə qədərdir?

- 3
- 4
- ✓ 5
- 1
- 2

43. İcarə haqqı ilə renta arasındakı fərq nədən ibarətdir:

- differensial renta
- icarə haqqı rentadan əlavə kapitaldan istifadəni, tikinti və qurğuların istifadə.
- eynidir
- mütləq və differensial rentaların cəmidir
- ✓ sahəyə qoyulmuş kapitaldan istifadə haqqı ilə

44. Təkrar istehsalın intensiv amillərinə aiddir

- əmtəə və xidmətlərin baha rol istehsalına nail olunması
- istehsal güclərinin genişləndirilməsi
- ✓ ETT-nin nəaliyyətlərinin istehsala tətbiqi
- istehsal fondlarının artırılması
- işləyənlərin sayının artırılması

45. Təkrar istehsalın ekstensiv tipi səciyyəlidir

- digərinin mənafeyinə toxunmadan, bahqasının tələbünün ödənilməsi imkanın yüksəldilməsi
- əmtəə və xidmətlərinə nail olunması
- texnologiyanın təkmilləşdirilməsi nəticəsində istehsal güclərinin artırılması
- ✓ miqdarın artması nəticəsində, istehsal güclərinin yüksəlməsi
- texnikanın təkmilləşdirilməsi nəticədə istehsal potensialının yüksəlməsi

46. Aşağıdakılardan hansılar Respublikanın bank sistemi strukturuna daxildir

- əmtəə birjalrı
- əmanət bankları
- ✓ mərkəzi bank
- Bakı şəhər bankı
- fond birjalrı

47. İqtisadiyyatın fundamental nəzəriyyəsi predmetinə daxildir

- rifahın təmini üçün insanların təşkili
- ✓ bütün cavablar düzdür
- istehsal münasibətləri
- maddi istehsal
- sərvət

48. İqtisadiyyatın fundamental nəzəriyyəsinin predmetinə daxil deyildir

- istehsal münasibətləri
- ✓ qeyri maddi istehsal
- maddi istehsal
- sərvət
- mülkiyyət

49. İqtisadiyyatın dərk edilməsində hansı üsullar daha üstünlüyə malikdir

- mühasibat elminin üsulları
- ✓ statistika elminin üsulları
- ekonometrika üsulları
- riyazi üsullar
- təbiət elmlərinin tədqiqat üsulları

50. İqtisadiyyatın fundamental nəzəriyyəsinin metodologiyasına daxil olan metodlar:

- ✓ bütün cavablar düzdür
- təsadüfi, qeyri-tipik metodlar
- xüsusi metodlar
- ümumi metodlar
- məntiqi dialektik metodlar

51. İqtisadiyyatın fundamental nəzəriyyəsi istiqamətinə daxil deyildir

- nəzəri
- ✓ texnoloji
- texniki
- tətbiqi
- iqtisadi

52. İqtisadiyyatın fundamental nəzəriyyəsinə daxil olmayan metodlar

- təsadüfi metodlar
- ✓ nəzəri metodlar
- məntiqi metodlar
- ümumi metodlar
- xüsusi metodlar

53. İqtisadi sistemin üstün inkişafını əks etdirən iqtisadi model.

- sənaye yönümlü
- ✓ davamlı inkişaf
- infrastruktur yönümjü
- sənaye-aqrar yönümlü
- aqrar-sənaye yönümlü

54. Milli iqtisadi sistem dedikdə nəzərdə tutulur?

- müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünütənzimləmə sistemi
- ✓ qarşılıqlı əlaqədə olan sahə və komplekslər sistemi
- düzgün cavab yoxdur
- cavablar düzdür
- ictimai təkrar istehsal sistemi

55. Makroiqtisadi təhlil hansı infrastruktur səviyyəsində aparıla bilər?

- ✓ istehsal və sosial infrastruktur sahələrində
- topdan satış ticarəti
- xidmət infrastrukturuları
- maliyyə və vergi infrastrukturuları
- yarmarka və birja infrastrukturunda

56. Faktiki mövcud olan strukturun effektivlik səviyyəsi hansı amildən asılıdır:

- ✓ ictimai əmək bölgüsünün inkişafı və istehsalın inhisarlaşma səviyyəsindən
- əmək bazarından səviyyəsindən
- investisiya potensialının inkişaf səviyyəsindən

- siyasi zəiflikdən
- iqtisadiyyata dövlət müdaxiləsinin səviyyəsindən

57. Hansı iqtisadi məktəbdə ilk dəfə təkrar istehsalın təhlili

- merkantilizm
- marksizm
- Keyns
- marjinalizm
- ✓ fiziokrat

58. Makroiqtisadiyyatda ehtiyatdır:

- hazırkı vaxtda kəmiyyət kimi ölçülən göstəricilər
- işsizləri sayı
- büdcə resursları
- UDM-n qalığı
- ✓ istehlakının əmlakı

59. Açıq iqtisadiyyatlı ölkələrdə gəlir vergisinin artırılması nəyə səbəb ola bilər:

- ✓ idxalın artmasına
- ixracın artmasına
- investisiyanın artmasına
- Milli valyuta kursunun dönərliliyinin yüksəldilməsinə

60. Çin mütəfəkkiri Konfusinin nəzəriyyəsi əsaslanır:

- dini baxışlara
- ənənələr sistemində
- həqiqətin axtarılmasına
- ✓ cavablar düzdür:
- əxlaqi-fəlsəfi baxışlara

61. İqtisadiyyatın fundamental nəzəriyyəsinin istiqamətləri:

- texniki istiqamət
- tətbiqi istiqamət
- nəzəri istiqamət
- ✓ cavablar düzdür
- iqtisadi istiqamət

62. İqtisadiyyatın inkişafının ifadəsi formalarının ardıcılığı:

- xüsusi
- nəzəri
- müəmmalı, sirli
- ✓ ardıcılıq düz deyil
- tarixi

63. İqtisadi dərk edilmədən daha mükəmməl üsul hansıdır:

- ✓ statistika üsulları
- riyazi
- tədqiqat üsulları
- mühasibat üsulları
- ekonometrika

64. İqtisadiyyatın fundamental nəzəriyyəsi nədən ibarətdir:

- analitik fəlsəfə (müasir fəlsəfə)
- natur fəlsəfə (təbii fəlsəfə)
- metafizika (ərəbistandan başlayır, elə fəlsəfədir)
- √ bütün cavablar düzdür
- metaelm (elmin metodologiyası)

65. Dövlət tərəfindən struktur siyasətinin tənzim olunmasına daxil edilə bilməz:

- Elmi-texniki tərəqqinin inkişafında qlobal problemlərin həlli.
- Məhsuldar qüvvələrin yerləşdirilməsi qanunauyğunluğunun təmin olunması.
- Yeni məhsul istehsalı üçün texnologiyanın yaradılması.
- √ İstehsal resurslarından istifadənin səmərəliliyinin artırılması
- Əsaslı vəsait qoyuluşunda investisiya siyasəti.

66. Dövlət tərəfindən struktur siyasətinin tənzim olunmasına daxil edilə bilər

- √ Yeni məhsul istehsalı üçün texnologiyanın yaradılması.
- İnfrastruktur xarakterli institutlar yaradılması.
- İstehsal resurslarından istifadənin səmərəliliyinin artırılması.
- Müxtəlif birləşmələri, sosial qrupları, müəssisələri əhatə edən korporativ maraqların təminatı
- Dövlət mülkiyyətli müəssisələr və ona daxil olan subyektlərin mülkiyyətlərindən istifadə edilməsi.

67. Məqsəddən, həll olunması vəzifələrin xarakterindən, maliyyələşmə mənbələrindən asılı olaraq dövlət bölməsinin strukturunu aşağıdakı kimi təsnifləşdirmək olar. Nə aid deyil?

- Dövlət mülkiyyətli müəssisələr və ona daxil olan subyektlərin mülkiyyətləri:
- Bələdiyyə müəssisələri.
- İctimai təşkilatlar.
- √ Siyasi təşkilatlar.
- Bütçə bölməsi:

68. Dövlət tərəfindən struktur siyasətinin tənzim olunmasına daxil edilə bilməz?

- Elmi-texniki tərəqqinin inkişafında qlobal problemlərin həlli.
- Məhsuldar qüvvələrin yerləşdirilməsi qanunauyğunluğunun təmin olunması.
- Yeni məhsul istehsalı üçün texnologiyanın yaradılması.
- √ Vətəndaşların fərdi tələbatının stimullaşdırılması
- Əsaslı vəsait qoyuluşunda investisiya siyasəti.

69. İstehsalın struktur böhranı klassik xarakter daşımayan geniş yayılmış böhran hadisəsidir. Belə böhranlar təxminən 70-80-ci illərdə dünya iqtisadiyyatında baş vermişdir ki, onlara da aiddir:

- √ Ekoloji böhran.
- Sənaye böhranı.
- İstehsal böhranı.
- İstehlak böhranı.
- Kredit böhranı.

70. Bazar anlayışının izahı

- alqı-satqı məkanı
- satıcı- alıcı münasibətləridir
- sərfəli qiymətin yarandığı yerdir
- √ cavablar düzdür
- tələb-təklif münasibətlərinin baş tutduğu yer

71. Nə istehsal etməli məsələsi necə həll edilir

- yuxarı orqanları sərəncamı ilə
- təsdiq olunmuş plan əsasında

- proqram və proqnoz əsasında
- √ tələb və təklif əsasında
- direktivlər əsasında

72. Təsərrüfat vahidlərinin dövlət bölməsinə aid edilməsi aşağıdakı əlamətlərə görə aparılır:

- √ Müəssisənin nizamnaməsində ilkin olaraq qeyd olunmuş status.
- İctimai qurumlar nizamnaməsində ilkin olaraq qeyd olunmuş status.
- İqtisadi tsikli hamarlamaq üçün investisiyalar.
- Ölkədə mövcud müəssisələrin strukturunda dövlət bölməsi.
- Dövlətlə ictimai qurumlar arasında bağlanmış müqavilə.

73. Təsərrüfat vahidlərinin dövlət bölməsinə aid edilməsi aşağıdakı əlamətlərə görə aparılır:

- √ Dövlətlə təsərrüfat obyektı arasında bağlanmış müqavilə.
- İctimai qurumlar nizamnaməsində ilkin olaraq qeyd olunmuş status.
- İqtisadi tsikli hamarlamaq üçün investisiyalar
- Ölkədə mövcud müəssisələrin strukturunda dövlət bölməsi.
- Dövlətlə ictimai qurumlar arasında bağlanmış müqavilə.

74. Təsərrüfat vahidlərinin dövlət bölməsinə aid edilməsi aşağıdakı əlamətlərə görə aparılır:

- √ Müəssisənin nizamnamə kapitalında dövlətin üstün iştirakı.
- İctimai qurumlar nizamnaməsində ilkin olaraq qeyd olunmuş status.
- İqtisadi tsikli hamarlamaq üçün investisiyalar.
- Ölkədə mövcud müəssisələrin strukturunda dövlət bölməsi.
- Dövlətlə ictimai qurumlar arasında bağlanmış müqavilə.

75. Təsərrüfat vahidlərinin dövlət bölməsinə aid edilməsi neçə əlamətlərə görə aparılır?

- √ 3
- 5
- 1
- 2
- 4

76. Dövlət bölməsinin təsnifləşdirilməsi müəyyən maraqları ifadə edir ki, onlara nə aid deyil?

- Bütün vətəndaşları əhatə edən dövlət marağı.
- Sosial qrupları əhatə edən korporativ maraqlar.
- Vətəndaşların fərdi tələbatı (indivıd, ev təsərrüfatı, ailə).
- √ Xarici vətəndaşları əhatə edən dövlət marağı.
- Müxtəlif birləşmələri əhatə edən korporativ maraqlar.

77. Dövlət bölməsinin təsnifləşdirilməsi müəyyən maraqları ifadə edir ki, onlara nə aid deyil?

- Bütün vətəndaşları əhatə edən dövlət marağı.
- Sosial qrupları əhatə edən korporativ maraqlar.
- Müəssisələri əhatə edən korporativ maraqlar.
- √ Xarici vətəndaşları əhatə edən dövlət marağı.
- Müxtəlif birləşmələri əhatə edən korporativ maraqlar

78. Dövlət bölməsinin təsnifləşdirilməsi müəyyən maraqları ifadə edir ki, onları da neçə qrupa ayırmaq olar?

- 1
- √ 3
- 4
- 5
- 2

79. Məqsədinə, həll olunması vəzifələrin xarakterindən, maliyyələşmə mənbələrindən asılı olaraq dövlət bölməsinin strukturunu aşağıdakı kimi təsnifləşdirmək olar:
II. Bütçə bölməsi: nə aid deyil?
- mənzil-kommunal təsərrüfatı,
  - elmi xidmət
  - dövlət idarələri (idarəedici orqanlar)
  - ✓ istehsal
  - qeyri istehsal təyinatlı məişət xidməti.
80. Məqsədinə, həll olunması vəzifələrin xarakterindən, maliyyələşmə mənbələrindən asılı olaraq dövlət bölməsinin strukturunu aşağıdakı kimi təsnifləşdirmək olar:
II. Bütçə bölməsi: nə aid deyil?
- elmi xidmət
  - məhkəmə
  - hüquq mühafizə orqanları
  - ✓ kütləvi istirahət
  - dövlət idarələri (idarəedici orqanlar)
81. 54. Məqsədinə, həll olunması vəzifələrin xarakterindən, maliyyələşmə mənbələrindən asılı olaraq dövlət bölməsinin strukturunu aşağıdakı kimi təsnifləşdirmək olar:
I. Dövlət mülkiyyətli müəssisələr və ona daxil olan subyektlərin mülkiyyətləri: nə aid deyil?
- dövlət əmlaklı rəsmi müəssisələr
  - mərkəzi bank.
  - infrastruktur xarakterli institutlar
  - ✓ sosial xarakterli institutlar
  - dövlət əmlaklı qapalı müəssisələr
82. Bazar iqtisadiyyatında sosial yönümlü modellər.
- ABŞ-modeli
  - Cin-modeli
  - Yapon-modeli
  - hamısı
  - ✓ Alman-modeli
83. Bazar iqtisadiyyatında sosial yönümlü modellər
- ABŞ-modeli
  - Cin-modeli
  - Yapon-modeli
  - hamısı
  - ✓ İsveç-modeli
84. Makroiqtisadi təhlilin əsas vəzifələrinə aiddir:
A) makroiqtisadi siyasətin prioritetlərinin müəyyən edilməsi
B) bazarın səmərəli fəaliyyətinin tapılması
C) xarici investorların fəaliyyətinin təhlili
D) sosial münaqişələri həll etmək
- ✓ A, B
  - A, D
  - B, D
  - A, C, D
  - A, C
85. əsas makroiqtisadi subyektdir:
- mərkəzi bank

- sahə
- xidmət və əmtəə bazar
- istehsal
- ✓ ev təsərrüfatı

Özəlləşdirmənin effektiv forması kimi millisizləşdirmənin səmərəli olması üçün hansı şərait olmalıdır:

86.

- A) dövlət mülkiyyətin subyekti olmalıdır
- B) fond birjalarının mövcudluğu
- C) maliyyə bazasının tutumluluğu
- D) valyuta bazarının mövcudluğu

- ✓ A, B, C
- B, C, D
- B, D
- C, D
- A, B, D

87.

Məqsədindən, həll olunması vəzifələrin xarakterindən, maliyyələşmə mənbələrindən asılı olaraq dövlət bölməsinin strukturunu aşağıdakı kimi təsnifləşdirmək olar:

II. Büdcə bölməsi: nə aid deyil?

- səhiyyə
- sosial təminat
- elm
- ✓ bölgü
- bədən tərbiyəsi

88.

Məqsədindən, həll olunması vəzifələrin xarakterindən, maliyyələşmə mənbələrindən asılı olaraq dövlət bölməsinin strukturunu aşağıdakı kimi təsnifləşdirmək olar:

II. Büdcə bölməsi: nə aid deyil?

- incəsənət
- müdafiə
- təhsil,
- mədəniyyət
- ✓ istehlak

89.

Məqsədindən, həll olunması vəzifələrin xarakterindən, maliyyələşmə mənbələrindən asılı olaraq dövlət bölməsinin strukturunu aşağıdakı kimi təsnifləşdirmək olar. Nə aid deyil?

- Dövlət mülkiyyətli müəssisələr və ona daxil olan subyektlərin mülkiyyətləri:
- Bələdiyyə müəssisələri.
- İctimai təşkilatlar.
- ✓ Dini təşkilatlar.
- Büdcə bölməsi:

90.

Məqsədindən, həll olunması vəzifələrin xarakterindən, maliyyələşmə mənbələrindən asılı olaraq dövlət bölməsinin strukturunu aşağıdakı kimi təsnifləşdirmək olar. Nə aid deyil?

- Dövlət mülkiyyətli müəssisələr və ona daxil olan subyektlərin mülkiyyətləri:
- Bələdiyyə müəssisələri.
- İctimai təşkilatlar.
- ✓ İstehlak ittifaqları.
- Büdcə bölməsi:

91.

Məqsədindən, həll olunması vəzifələrin xarakterindən, maliyyələşmə mənbələrindən asılı olaraq dövlət bölməsinin strukturunu aşağıdakı kimi təsnifləşdirmək olar. Nə aid deyil?

- Dövlət mülkiyyətli müəssisələr və ona daxil olan subyektlərin mülkiyyətləri:
- Bələdiyyə müəssisələri.
- İctimai təşkilatlar.
- ✓ Sosial qruplar.
- Büdcə bölməsi:

92. UDM-ölçülür
- əsas qiymətlərdə
  - √ bazar qiymətində
  - ixrac qiymətində
  - sahibkar qiymətində
  - istehsalçı qiymətində

93. Hansı sahələrdə dövlət bölməsi ola bilər

- pərakəndə ticarət
- kənd təsərrüfatı
- √ xammal emalı
- paltar və ayaqqabı istehsalı
- ictimai iaşə

Mülkiyyətin millisizləşdirilməsi üçün nə lazımdır:

- 94.
- A) satılması hüququ
  - B) Fond birjaları
  - C) səhmlərin yerləşdirilməsi
  - D) Dövlət orqanlarında vəzifə bölgüsü
  - E) əmək birjalarının olması

- √ ABCD
- ABDE
- ACD
- BCD
- ABCE

95. Mülkiyyətin millisizləşdirilməsi üçün hansı şərait lazımdır

- dövlət mülkiyyəti satmaq hüququna malik olmalıdır
- səhmlərin səmərəli yerləşdirilməsi
- yerli dövlət orqanlarının vəzifə bölgüsündə balanslığın olması
- √ bütün cavablar düzdür
- fond birjalarının olması

Azad bazar gəlirlərin bölüşdürülməsində kimlərin marağını qəbul edir:

- 96.
- A) qalibiyətli olanların
  - B) maddi sərvətə malik olanların
  - C) müflisləşmiş müəssisələrin
  - D) imkansızların
  - E) düzgün cavab yoxdur

- √ AB
- ABD
- BCD
- DE
- ABC

İstehsalçının istehlaka xidmət etdiyi marağında mülkiyyət formalarının iştirakı:

- 97.
- A) səhmdar cəmiyyətlərinin mülkiyyəti
  - B) kooperativ mülkiyyəti
  - C) qarışıq mülkiyyət
  - D) heç bir mülkiyyət

- √ A, B, C
- A, B, D
- C, D
- B, D
- A, D

98. Ümumi iqtisadi tarazlıq nəzəriyyəsinin banisi

- A.Smit
- ✓ L.Valras
- D.Rikardo
- C.Keyns
- A.Marşal

99. İxtiyari bazarda iqtisadi subyektlər tərəfindən təqdim olunan əmtəə və xidmətlər ifadə olunur

- ictimai tələb
- məcmu tələb
- ✓ məcmu təklif
- son istehlak
- ümumi məhsul

100. Planlı-Bazar iqtisadiyyatı hansı ölkədədir

- Türkiyədə
- Rusiyada
- ✓ Cində
- Yaponiyada
- Koreyada

101. Ümumi Milli Məhsulun deflyatoru:

- nominal UMM – n cari UMM – a nisbəti
- real UMM- n nominal UMM – a nisbəti
- infilyasiya artdıqca azalır
- infilyasiya artdıqca artır
- ✓ Nominal UMM - n real UMM – a nisbəti

102. Nominal Ümumi Milli Məhsul ölçülür:

- ✓ cari qiymətlərdə
- bazis dövrünün qiymətində
- əvvəlki dövrün qiymətində
- istehsalçının qiymətində
- real qiymətdə

103. UDM nədir?

- əmtəə və xidmətlərin istehsalının cəmi
- hazır əmtəə və xidmətlərin cəmi
- ✓ bazar qiymətində bütün əmtəə və xidmətlərin cəmi
- ilkin məhsulun dəyəri
- əmtəə və xidmətlərin reallaşdırılan həcmi

104. Dövlət borcu hansılardır:

- ✓ dövlət xərclərinin ödənilməsi
- müdafiə xərcləri
- xarici borcların gələcəkdə ödənilməsi
- təbii xərclər
- müdafiə defisti

105. Makroiqtisadiyyatda ehtiyat hesab edilir:

- mövcud vaxtda kəmiyyət ölçüsünü əks etdirən göstərici
- işsizlərin sayı

- büdcə resuru
- ÜDM-n qalıǵı
- √ istehlakçının əmlakı

Mülkiyyətin dövlətsizləşdirilməsi üsulları:

106. A) özəlləşdirmə
B) mülkiyyətin millisizləşdirilməsi
C) dövlət bölməsində olan müəssisələrdə qeyri-bazar münasibətlərinin pillələrlə ləğvi
D) bazarın liberallaşdırılması

- √ B, C, D
- A, C, D
- B, C
- C, D
- A, B, C

Mülkiyyətinin dövlətsizləşdirilməsinin hansı üsulları vardır:

107. A) bazarın liberallaşdırılması
B) qarışıq müəssisələrin fəaliyyətinin genişləndirilməsi
C) mülkiyyətin dövlətsizləşdirilməsi
D) qarışıq müəssisələrin yaradılmasının stimullaşdırılması

- √ A, B, D
- B, C, D
- C, D
- B, C
- A, B, C

108. Azad bazar gəlirlərin bölüşdürülməsinin hansı variantını qəbul edir:

- √ qalibiyyətli olanın daha çox mənfəət götürülməsi
- ictimai əmtəə yarananların marağını
- imkansızların marağını
- düzgün cavab yoxdur
- müflisləmiş müəssisənin marağını

109. İqtisadiyyatın dövlət bölməsi neçə mühüm funksiyaları həyata keçirir?

- 1
- 3
- 4
- √ 5
- 2

. Makroiqtisadi təhlilin əsas funksiyalarına aiddir:

110. A) hüquqi-normativ aktların hazırlanması üçün təhlilin aparılması
B) təhlil əsasında aparıcı təmayüllərin müəyənləşdirilməsi
C) sosial gərginliyin azaldılmasının təhlili
D) cavablar səhvdir

- √ A, B
- A, D
- B, D
- A, C, D
- A, C

111. Azad rəqabət şəraitində dövlətin üzərinə düşür:

- pul dövriyyəsinin təşkili
- bazar fəaliyyətinin neqativ hallardan təmizlənməsi
- neqativ halların ləğv edilməsi
- √ bütün cavablar düzdür
- əhalinin kollektiv tələbatının ödənilməsi

. İstehsalçının istehlaka xidmət etdiyi marağında iştirak edən mülkiyyət formaları:

112. A) kollektiv mülkiyyət
B) xüsusi mülkiyyət
C) şəxsi mülkiyyət
D) fərdi mülkiyyət

- √ AB
• AD
• BC
• BD
• AC

Makroiqtisadiyyata dövlətin müdaxiləsi:

113. A) minimum
B) maksimum
C) uzun dövr üçün
D) qısa dövr üçün

- √ AB
• AD
• BC
• BD
• AC

114. Dövlət təcrübəsində mülkiyyətin dövlətsizləşdirilməsinin dörd üsulu özünü doğrultmuşdur. Hansılardır?

- √ qarışıq müəssisələrin fəaliyyət dairəsinin genişləndirilməsi və yaradılmasının stimullaşdırılması
• bazar mexanizmi ilə əhatə olunmayan iqtisadi sahələri mənimsəmək.
• təsərrüfat qanunlarının yerinə yetirilməsi.
• bazar mexanizminin saxlanması
• bazar mexanizminin normal işinin təmin olunması.

115. Dövlət təcrübəsində mülkiyyətin dövlətsizləşdirilməsinin neçə üsulu özünü doğrultmuşdur?

- 1
• 3
√ 4
• 5
• 2

116. Dövlət öz iqtisadi funksiyasını yerinə yetirmək üçün müxtəlif forma və metodlardan istifadə edir. Bunlar hansılardır?

- √ rəqabətli bazar özünü nizamlayan bir sistem kimidir və ona ancaq dolaylı iqtisadi yollarla təsir göstərmək olar.
• qarışıq müəssisələrin fəaliyyət dairəsinin genişləndirilməsi və yaradılmasının stimullaşdırılması.
• dövlət bölməsində olan müəssisələrdə qeyri-bazar münasibətlərinin pilələrlə ləğv edilməsi tədbirləri həyata keçirmək.
• mülkiyyətin millisizləşdirilməsi.
• bazarın liberallaşdırılması. dövlətsizləşdirmə, özəlləşdirmə

Dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin təsnifatına daxildir:

117. A) təsərrüfat qanunlarının hazırlanması, təsdiqi və yerinə yetirilməsi
B) bazar mexanizminin saxlanması və onun normal işinin təmin olunması
C) bazar mexanizmi ilə əhatə olunmayan iqtisadi sahələri mənimsəmək
D) öz müdaxilə sərhəddini genişləndirmək

- √ A, B, C
• B,D
• C,D
• A,C,D
• A,D

Bazar iqtisadiyyatında sosial yönümlü model deyildir

118.

- 1.ABŞ-modeli.
- 2.Alman-modeli.
- 3.Cin-modeli.
- 4.Yapon-modeli.
- 5.hamısı.

- √ 1.2.3.4.5.
- 2.3.4
  - 1.3.4.5
  - 3.4
  - 1.2.3

119.

Dövlət öz iqtisadi funksiyasını yerinə yetirmək üçün neçə cür müxtəlif forma və metodlardan istifadə edir.

- 1
- 3
- √ 4
- 5
- 2

120.

Dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin təsnifatını belə vermək olar: Səhv cavabı tapın.

- Bazar mexanizmi ilə əhatə olunmayan iqtisadi sahələri mənimsəmək.
- Bazar mexanizminin saxlanması
- √ Rəqabətli bazara dolayı iqtisadi yollarla təsir göstərmək olar.
- Bazar mexanizminin normal işinin təmin olunması.
- Təsərrüfat qanunlarının yerinə yetirilməsi.

121.

Dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin təsnifatını belə vermək olar: Səhv cavabı tapın.

- Təsərrüfat qanunlarının hazırlanması
- Təsərrüfat qanunlarının yerinə yetirilməsi
- Bazar mexanizminin saxlanması
- √ Bazar mexanizmi daxilində dövlətin fəaliyyətinin genişləndirilməsi
- Təsərrüfat qanunlarının təsdiqi

122.

Qarışıq iqtisadiyyatda dövlət bölməsinin rolu və yeri müəyyən göstəricilərlə səciyyələndirilir. Bu göstəricilərə aid deyil:

- Ölkənin ümumi əmlakında dövlət bölməsinin xüsusi çəkisi,
- Ölkənin ümumi daxili məhsulunda dövlət bölməsinin xüsusi çəkisi
- Dövlət bölməsində işləyənlərin sayı və xüsusi çəkisi;
- √ Dövlət bölməsində işləyənlərin əmək haqqısı və xüsusi çəkisi;
- Ölkədə mövcud müəssisələrin strukturunda dövlət bölməsi müəssisələrinin xüsusi çəkisi;

123.

İqtisadiyyatın dövlət bölməsi ölkənin iqtisadi potensialının formalaşmasını təşkil etmə funksiyası üçün müəyyən iqtisadi vasitələrdən istifadə olunur. Cəhv cavabı tapın. Məsələn;

- iqtisadi tsikli hamarlamaq üçün investisiyadan
- dövlət alışından
- müəssisələrin rekonstruksiyasından
- √ dövlətin fəaliyyətinin genişləndirilməsi imkanlarını məhdudlaşdırmaq
- dövlət sifarişindən

124.

İqtisadiyyatın dövlət bölməsi bir sıra mühüm funksiyaları həyata keçirir.

- √ Dövlət pul gəlirlərinin toplanmasını və bölgüsünü həyata keçirir
- Bazar mexanizminin saxlanması
- Təsərrüfat qanunlarının yerinə yetirilməsi.
- Bazar mexanizmi daxilində dövlətin fəaliyyətinin genişləndirilməsi imkanlarını məhdudlaşdırmaq.
- Ölkədə mövcud müəssisələrin strukturunda dövlət bölməsi müəssisələrinin xüsusi çəkisini artırır.

125. İqtisadiyyatın dövlət bölməsi bir sıra mühüm funksiyaları həyata keçirir.

- √ İqtisadiyyatın rasionel strukturunu formalaşdırır.
- Bazar mexanizminin saxlanması
- Təsərrüfat qanunlarının yerinə yetirilməsi.
- Bazar mexanizmi daxilində dövlətin fəaliyyətinin genişləndirilməsi imkanlarını məhdudlaşdırmaq.
- Ölkədə mövcud müəssisələrin strukturunda dövlət bölməsi müəssisələrinin xüsusi çəkisini artırır.

126. İqtisadiyyatın dövlət bölməsi bir sıra mühüm funksiyaları həyata keçirir.

- √ Ölkənin iqtisadi potensialının formalaşmasını təşkil edir.
- Bazar mexanizminin saxlanması
- Təsərrüfat qanunlarının yerinə yetirilməsi
- Bazar mexanizmi daxilində dövlətin fəaliyyətinin genişləndirilməsi imkanlarını məhdudlaşdırmaq.
- Ölkədə mövcud müəssisələrin strukturunda dövlət bölməsi müəssisələrinin xüsusi çəkisini artırır.

127. Ümumi Milli Məhsulun Xalis Milli Məhsula keçmək üçün lazımdır:

- təmiz investisiya xərcləri əlavə edilməlidir
- Ümumi Milli Məhsula investisiya əlavə edilməlidir
- √ əsas fondların aşınması çıxılmalıdır
- Ümumi Milli Məhsuldan amortizasiya çıxılmalıdır
- Ümumi Milli Məhsuldan təmiz investisiya çıxılmalıdır

Tənzimləmənin inzibati metodlarına aiddir:

- 128.
- A) kapital ixracı üzərində nəzarət
  - B) kapitalın dönərliyinin yüksəldilməsi
  - C) manatın dönərliyinin yüksəldilməsi
  - D) ixracın lisenziyalaşdırılması

- √ AD
- AC
- BC
- BD
- AB

129. Bazar institutlarının əsas mahiyyəti ifadə olunur:

- qərarların qeyri-mərkəzləşdirilmiş olması
- istehsalın effektivliyinin yüksəldilməsinə stimül yaradılması
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün texnika və texnologiyanın yeni tərzinin yaradılması
- √ bütün cavablar düzdür
- mezo-mikro səviyyədə məhdud resursların səmərəli bölgüsü

130. Cəmiyyətin xərclərinin artması səbəblərini qeyd edin:

- iri dövlət strukturlarının saxlanması
- hakimiyyət orqanlarının səriştəsizliyi
- məmurların özişlərində məsuliyyətsizliyi
- √ bütün cavablar düzdür
- dövlət aparatının vaxtında fəaliyyətsizliyi

İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin formalarına aiddir:

- 131.
- A) direktiv planlaşdırma
  - B) strateji planlaşdırma
  - C) indiqativ planlaşdırma
  - D) dövlət sifarişləri

- √ BCD
- AC
- AD

- ABC
- AB

İqtisadi tənzimləmə metodlarına aiddir:

- 132.
- A) dövlət xərcləri siyasəti
  - B) ixracın stimullaşdırılması siyasəti
  - C) standartların hazırlanması
  - D) əhalinin yaşayış minimumu parametrlərin saxlanılması

- √ AB
- AD
- BC
- BD
- AC

İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin inzibati metodlarına aiddir:

- 133.
- A) İnhisar bazarının tənzimlənməsi
  - B) dövlətin pul siyasəti
  - C) bazar prosesinin dolayı effekti
  - D) vergi siyasəti

- AD
- BCD
- √ AC
- AB
- ABC

İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin dolayı metodlarına aiddir:

- 134.
- A) dövlətin pul siyasəti
  - B) Vergi siyasəti
  - C) inhisar bazarının tənzimlənməsi
  - D) bazar prosesinin dolayı effekti

- √ AB
- AD
- BC
- CD
- AC

Bazar iqtisadiyyatında iqtisadiyyata müdaxilə həddləri genişlənsə?

- 135.
- A) işsizlik artar
  - B) inflyasiya baş verər
  - C) vergi stavkası artar
  - D) vergi stavkası azalar
  - E) Məhsulun qiyməti aşağı düşər

- √ ABDE
- BDE
- DE
- CD
- ABCD

136. Ayrı-ayrı tarazlıqların cəminin ümumi tarazlıq yaratdığını qeyd edən nəzəriyyəçi?

- √ A.Marşal
- L.Valras
- C.Klark

137. Bazar infrastrukturuna aid deyildir

- √ şəxsi əmlak
- valyuta birjalari
- yarmarkalar
- əmək birjalari

- banklar

138. Dövlət bazara təsir göstərir

- vergilər vastəsilə
- piqə vergisi vastəsilə
- pulun zəruri olan kəmiyyəti vastəsilə
- ✓ cavablar düzdür
- maksimal qiymətlər vastəsilə

139. Bazar münasibətlərinin meydana çıxması əlaqədardır

- yeni sistemin yaranması ilə
- ✓ içtimai əmək bölgüsü ilə
- ticarətin meydana gəlməsilə
- cavablar düz deyil
- sistemin bir-virini əvəz etməsilə

140. Makroiqtisadi təhlilin aparılması metodları

- abstrakt
- təhlil metodu
- empiriq qruplaşdırma
- ✓ cavablar düzdür
- iqtisadi ümumiləşdirmə

141. Nominal Ümumi Milli məhsul ölçülür:

- ✓ cari qiymətlərdə
- bazis dövrünün qiymətində
- bazis dövründən əvvəlki qiymətdə
- istehsalçı qiymətində
- real qiymətlərdə

142. Aşağıdakılardan hansı Ümumi Milli Məhsulun tərkibinə daxildir:

- yeni qiymətli kağızların olunması
- Tələbənin valideyindən aldığı pul
- ixrac məhsulu
- maddi nemətlərin ümumi istehsalı
- ✓ kitab mağazasına daxil olmuş yeni dərsliyin dəyəri

143. UDM – kəmiyyəti aşıdır:

- maddi nemətlər istehsalının kəmiyyətindən
- daxili investisiyanın həcmindən
- qiymətin dinamikasından
- ✓ nemət istehsalının kəmiyyəti və qiymətdən
- nemət istehsalında istifadə olunmuş resursların kəmiyyətindən

144. UDM – daxil deyildir:

- ölkənin daxilində milli kapitalda istehsal olunan məhsul
- ölkə daxilində material xidmətləri
- ölkə daxilində qeyri – material xidmətləri
- xarici kapitalda ölkə daxilində istehsal olunmuş məhsul
- ✓ amillər gəliri ilə əlaqədar xaricdən daxil olan məhsul

145. Makroiqtisadiyyatda məcmu tələbdən ibarətdir:

- dövlət xərcləri və müəssisənin investisiya tələbatı
- ✓ bütün makroiqtisadi subektlərin tələbatı
- ev təsərrüfatının və müəssisənin investisiya tələbatı
- müəssisənin investisiya tələbatı
- ev təsərrüfatının tələbatı və xalis ixrac

146. Məcmu tələb əyrisi yüksəlir:

- qiymət səviyyəsi aşağı düşdüüyü halda
- ✓ milli valyutanın məzənnəsi aşağı düşür
- bütün cavablar düzdür
- qiymət səviyyəsi yüksəldiyi halda
- ifrat istehsal dəyərləri artır

147. Məcmu təklif əyrisində aralıq kəsik əks etdirir:

- şaquli xətdi
- üfiqi xətdi
- ✓ müsbət təmayülü
- mənfi təmayülü

148. Fiskal tənzimləmə alətidir:

- Vergi
- Transfərtlər
- ✓ Hamısı
- ucot stavkası
- Dövlət xərcləri

149. Rəqabət bazarı və sərbəst bazar hansı iqtisadi formalaşmanı birləşdirir:

- əmtəə və xidmət bazarını
- qiymətli kağızlar bazarını
- işçi qüvvəsi bazarını
- ✓ cavablar düzdür
- pul bazarını

Bazar mexanizmi hansı məsələləri həll etməlidir:

150. A) nə istehsal etməlidir
B) niyə istehsal etməlidir
C) necə istehsal etməlidir
D) kim üçün istehsal etməlidir

- ✓ ACD
- BCD
- BC
- AC
- ABD

Makroiqtisadi bazar sistemini digər iqtisadi fəaliyyətdən fərqləndirən cəhətlər:

151. A) bazara daxil olma sərbəstdir
B) istehsalçıların iştirakı istənilən saydadır
C) qiymətlər sərbəstdir
D) əmək mübadiləsi natural formada həyata

- ✓ ABC
- BD
- CD
- BCD
- AD

152. Fiskal siyasətə aid edilir:
A) Vergilərin artırılması
B) Qiymətli kağızların açıq satışı
C) Qiymətə təsir göstərən xarici amillər
D) Valyuta tənzimlənməsi
E) Vergilərin azaldılması

- ✓ ABCD
• BCE
• BE
• ABE
• BDE
• E
• DE
• CDE
• BSDE

153. . Dövlətin fiskal pul-kredit siyasətinə daxildir:

- vergilərin artırılması
  - qiymətə təsir göstərən xarici amillərin azaldılması
  - valyuta nizamlanması
- ✓ bütün cavablar düzdür
- qiymətli kağızların açıq satışı

İqtisadi metodlara aiddir:

154. A) gömrük tariflərinin tənzimlənməsinin çevikliyi
B) ixracın stimullaşdırılması
C) inhisar bazarının tənzimlənməsi
D) əmək haqqı minimumunun zəmanətliliyi

- ✓ AB
• AD
• BC
• BD
• AC

İnzibati metodlar sistminə aiddir:

155. A) ixracın stimullaşdırılması
B) gömrük tariflərinin çevikliyi
C) standartların hazırlanması və onlara nəzarət
D) minimum əmək haqqının zəmanətliliyi

- ✓ CD
• BC
• BD
• ABC
• AB

156. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində dövlət öz müdaxilə hədudlarını genişləndirərsə nə baş verə bilər:

- işsizlik
  - vergi stavkasının azaldılması
  - məhsulun qiymətinin aşağı düşməsi
- ✓ bütün cavablar düzdür
- inflyasiya

157. Azad bazar iqtisadiyyatı aşağıdakı problemlərdən hansını həll edə bilər:

- əhali demoqrafiyasını
  - dövlətlər arası iqtisadi əməkdaşlığı
  - siyasi vəziyyəti
- ✓ heç birini

- əhalinin miqrasiyasını
- 158.** Azad bazar şəraitində dövlət qeyri-mütənəsiblikləri həll etmək üçün hansı məsələləri həll etməlidir:
- işsizliyi azaltmaq və ya ləğv etmək
  - əhalinin maddi vəziyyətini təmin etmək
  - ETT-nin global məsələlərin həllini həyata keçirmək
  - √ bütün cavablar düzdür
  - tam məşğuliyyəti təmin etmək
- 159.** Müasir bazar iqtisadiyyatının tənzim olunmasında inzibati metodlar fəaliyyət sərbəstliyinin dairəsini kiçildir. Lakin onlar dövlətin tənzimlənmə elementləri kimi çıxış edirlər: Səhv cavabı tapmaq.
- əhalinin yaşayışının minimum parametrlərinin qorunub saxlanması və minimum əmək haqqının zəmanətliyi
  - √ qarışıq müəssisələrin fəaliyyət dairəsinin genişləndirilməsi və yaradılmasının stimullaşdırılması.
  - inhisar bazarının tənzim olunması
  - bazar prosesinin dolayı effekti – ətraf mühitin qorunub saxlanması.
  - standartların hazırlanması və üzərində nəzarət.
- 160.** Müasir bazar iqtisadiyyatının tənzim olunmasında iqtisadi tənzimlənmə metodları fəaliyyət sərbəstliyi imkanlarını genişləndirir. Bunlar dövlətin müəyyən siyasətində istifadə olunurlar. Bu metodlar sisteminə aiddir: Səhv cavabı tapmaq.
- dövlət xərcləri siyasəti.
  - √ bazarın liberallaşdırılması. dövlətsizləşdirmə, özəlləşdirmə
  - gömrük tariflərinin tənzimlənməsinin çevikliyi.
  - bank faizini, manatın dönərliyini dollara görə qaldırmaq üçün dövlət özündəki dollar ehtiyatının satışını təşkil etməklə, manatın dönərliyini artırır.
  - kapitalın hərəkəti balansı.
- 161.** Müasir bazar iqtisadiyyatının tənzim olunmasında iqtisadi tənzimlənmə metodları fəaliyyət sərbəstliyi imkanlarını genişləndirir. Bunlar dövlətin müəyyən siyasətində istifadə olunurlar. Bu metodlar sisteminə aiddir: Səhv cavabı tapmaq
- Vergi siyasəti.
  - Dövlətin pul siyasəti.
  - √ İnnovasiya siyasəti.
  - İxracın stimullaşdırılması siyasəti
  - Dövlət xərcləri siyasəti.
- 162.** Almaniya özəlləşdirilən mülkiyyətin neçə % hüququnu dövlət öz əlində saxlayır.
- √ 51
  - 91
  - 40
  - 61
  - 81
- 163.** Millisizləşdirilmiş mülkiyyətin bölüşdürülməsinin qabaqcadan düşünülmüş (gedişi) qaydasının olması. Heç də düşünmək olmaz ki, millisizləşdirmə o demək deyildir ki, kim istəsə bu prosesə daxil ola bilər. Məsələn, Fransada möhkəm rəqlament qoyulmuşdur. Səhmlərin neçə %-ni aşağı kursla həmin müəssisədə işləyənlərə satıla bilər.
- √ 10
  - 35
  - 40
  - 55
  - 25
- 164.** Millisizləşdirmənin daha səmərəli olması üçün hansı şəraitin olması vacibdir?
- √ millisizləşdirmənin hüquqi əsasının formalaşması.
  - bazarın liberallaşdırılması. dövlətsizləşdirmə, özəlləşdirmə
  - qarışıq müəssisələrin fəaliyyət dairəsinin genişləndirilməsi və yaradılmasının stimullaşdırılması

- dövlət bölməsində olan müəssisələrdə qeyri-bazar münasibətlərinin pilələrlə ləğv edilməsi tədbirləri həyata keçirmək
- tənzimedicu sistemin özünə də ehtiyatla yanaşılmalıdır.

165. Millisizləşdirmənin daha səmərəli olması üçün hansı şəraitin olması vacibdir?

- ✓ mərkəzi, yerli dövlət orqanları səlahiyyətlərinin vəzifə bölgüsü balansının olması
- bazar mexanizminin saxlanması
- təsərrüfat qanunlarının yerinə yetirilməsi
- bazar mexanizmi daxilində dövlətin fəaliyyətinin genişləndirilməsi imkanlarını məhdudlaşdırmaq
- ölkədə mövcud müəssisələrin strukturunda dövlət bölməsi müəssisələrinin xüsusi çəkisini artırır.

166. Millisizləşdirmənin daha səmərəli olması üçün hansı şəraitin olması vacibdir?

- ✓ İnkişaf etmiş bazar strukturunun olması hər şeydən əvvəl fond birjalarının mövcudluğu.
- Qarışıq müəssisələrin fəaliyyət dairəsinin genişləndirilməsi və yaradılmasının stimullaşdırılması.
- Dövlət bölməsində olan müəssisələrdə qeyri-bazar münasibətlərinin pilələrlə ləğv edilməsi tədbirləri həyata keçirmək
- Mülkiyyətin millisizləşdirilməsi.
- Bazarın liberallaşdırılması. Dövlətsizləşdirmə, özəlləşdirmə

167. Millisizləşdirmənin daha səmərəli olması üçün hansı şəraitin olması vacibdir?

- ✓ dövlət mülkiyyətin subyektu olmalıdır.
- bazar mexanizmi ilə əhatə olunmayan iqtisadi sahələri mənimsəmək.
- təsərrüfat qanunlarının yerinə yetirilməsi.
- bazar mexanizminin saxlanması
- bazar mexanizminin normal işinin təmin olunması.

168. Millisizləşdirmənin daha səmərəli olması üçün neçə şəraitin olması vacibdir?

- 1
- ✓ 3
- 4
- 5
- 2

169. Dövlət təcrübəsində mülkiyyətin dövlətsizləşdirilməsinin dörd üsulu özünü doğrultmuşdur. Hansılardır? Səhv cavabı tapın.

- ✓ bazarın liberallaşdırılması. dövlətsizləşdirmə, özəlləşdirmə
- dövlət bölməsində olan müəssisələrdə qeyri-bazar münasibətlərinin pilələrlə ləğv edilməsi tədbirləri həyata keçirmək.
- mülkiyyətin millisizləşdirilməsi.
- bazar mexanizmi ilə əhatə olunmayan iqtisadi sahələri mənimsəmək.
- qarışıq müəssisələrin fəaliyyət dairəsinin genişləndirilməsi və yaradılmasının stimullaşdırılması.

170. Dövlət təcrübəsində mülkiyyətin dövlətsizləşdirilməsinin dörd üsulu özünü doğrultmuşdur. Hansılardır?

- ✓ mülkiyyətin millisizləşdirilməsi.
- bazar mexanizmi ilə əhatə olunmayan iqtisadi sahələri mənimsəmək.
- təsərrüfat qanunlarının yerinə yetirilməsi.
- bazar mexanizminin saxlanması
- bazar mexanizminin normal işinin təmin olunması.

171. Ümumi Milli Məhsuldan, Xalis Milli Məhsula keçmək üçün

- xalis investisiya xərcləri əlavə edilməlidir
- ÜMM – a amortizasiya əlavə edilməlidir
- ÜDM – a amortizasiya əlavə edilməlidir
- ✓ əsas fondların aşınması çıxılmalıdır
- ÜMM – dan təmiz investisiya çıxılmalıdır

172. İstehsal amilləri sahiblərinin gəlirlərindən ibarətdir:

- Ümumi milli məhsul
- Sərəncamda qalan gəlir
- √ Milli gəlir
- cari gəlir
- Ümumi daxili məhsul

173. Dövrü axın modeli əks etdirir

- bazar qiymətinin formalaşması prosesini
- √ əsas iqtisadi subyektlərin qarşılıqlı əlaqələrini
- iqtisadi artım amillərinin qarşılıqlı fəaliyyətini
- istehsalın tsikliliyini
- Mərkəzi, kommersiya bankla, əmanətçilər qarşılıqlı əlaqəsini

174. Açıq iqtisadiyyatda qəbir vergisinin artırılması nəyə səbəb ola bilər?

- idxalın artımına
- investisiyaların artımına
- √ milli valyutanın dövrəliyinin yüksəlməsinə
- əmanətlərin artmasına
- ixracın artımına

Firma min giriş kəmiyyətində istehsaladırsa dövlət dəstəyinə ehtiyacı vardır və bu zaman dövlət hansı stabilləşdirmə tədbirlərdən istifadə edir:

175. A) bu ümumi sistemə təsir göstərmir
B) sosial tədbirlər həyata keçirilir
C) normativ hüquqi vasitələrdən istifadə edir
D) iqtisadi vasitələrə əl atır

- √ BCD
- AC
- ACD
- ABC
- AB

Fransada 1966-1970-ci beşillik planda indikator həyəcanı vəziyyəti üçün nəzərdə tutulan iqtisadi göstəricilərin hədudu:

176. A) istehlak məhsullarının qiymətlərinin illik artımının 1%-dən yüksək olması
B) idxalın-ixracı 90% üstələməsi
C) ÜDM artımının % olması
D) məşğulluq səviyyəsinin (aktiv əhaliyə nisbətən) 10% olması

- √ ABC
- BCD
- ACD
- BCD
- ABD

İndiqativ planlaşdırma imkan verir:

177. A) bazar-qeyri bazar strukturlarının uzlaşdırılmasına
B) dövlət sifarişlərinin yerləşdirilməsinə
C) makro-mikro-mezo səviyyələrdə vergiyə cəlb olunma sisteminin yaradılmasına
D) plan-proqnozların istiqamətləndirilməsinə

- √ ACD
- BCD
- ABD
- ABCD
- ABC

- İndiqativ planın tərkibinə daxildir:
A) ölkənin sosial-iqtisadi inkişafının mühüm istiqamətləri
B) sosial-iqtisadi inkişafa dövlət orqanlarının təsir alətləri
C) istehsal və maliyyə resurslarının zəruri həcmi
D) resursların bölgü planı

- ✓ ABC
• BCD
• CD
• BCD
• ABD

179. İndiqativ planlaşdırmanın struktur bölmələri hansılardır

- sosial-iqtisadi inkişaf göstəriciləri
• istehlak bazarının göstəriciləri
• istehsal amillərinin dinamikası göstəriciləri
✓ bütün cavablar düzdür
• istehsalın inkişaf göstəriciləri

180. İndiqativ planlaşdırma mərkəzi planlaşdırmadan fərqlənir:

- Daimi qüvvəyə malik deyil
✓ Hamısı ilə
• İqtisadi subyektlər üçün mütləq deyil
• İqtisadiyyatın inkişaf parametrlərini əks etdirir

181. Tənzimləmənin iqtisadi metodlarına aiddir:
A) manatın dönərliyinin artırılması
B) kapitalın hərəkəti balansı
C) ixracın lisenziyalaşdırılması
D) xaricə kapital ixracı üzərində dövlət nəzarəti

- ✓ AB
• AD
• BC
• BD
• AC

182. Bazarın fəaliyyət mexanizminə aiddir. .
1) tələb
2) rəqabət
3) istehlak.
4) təklif.
5) qiymət

- 1.2.3
• 3.4.5.
✓ 1.2.4.5
• 2.5.4.3
• 2.3.4

183. Bazarın fəaliyyət mexanizminə aid deyildir

- tələb
✓ istehlak.
• təklif.
• qiymət
• rəqabət

184. Dövlət bazara təsir göstərə bilməz

- vergilər vastəsilə

- piqə effektivə
- dövrüyyədə olan pul kütləsi vastəsilə
- ✓ inhisarçılar vastəsilə
- maksimum qiymət vastəsi həddi ilə

185. Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyini səciyyələndirən göstəricilərə aiddir.

- Ümumi Milli, Ümumi Daxili Məhsul, Xalis Milli Məhsul, Ümumi Milli gəlir:
- ✓ ÜDM – da xarici borcun xüsusi çəkisi, qızıl – valyuta ehtiyatı, daxili istehlakda idxal məhsulunun xüsusi çəkisi
- sahədə yığım norması
- ÜDM, ÜMM
- Əsas kapitalın xidmət müddəti, resurs potensialı, elmi texniki potensial büdcə defisitinin səviyyəsi

186. Aşağıdakılardan hansı UDM – anlayışını tam ifadə edir:

- bazar qiymətində məhsulların dəyəri
- ✓ bazar qiymətində alınan əmtəə və xidmətlərin dəyərinin cəmi
- ölkə əhalisi tərəfindən istehsal olunan son məhsul
- il ərzində bazar qiymətlərində xidmətlərin dəyəri
- il ərzində ölkə daxilində bazar qiymətində əmtəə və xidmətlərin istehsalının dəyəri

187. Məhsul istehsalı azalmadığı, qiymətlərin əhəmiyyətli dərəcədə yüksəldiyi halda:

- Real UDM – artacaq
- ✓ nominal UDM artacaq
- real həyat səviyyəsi yüksələcək
- real UDM azalacaq
- Nominal UDM – azalacaq

188. Makroiqtisadi modelin dəqiqliyi arta bilər:

- obyektə real yaxınlaşdığı halda
- modelə daxil olan məhdudiyyətlərin sayı azaldıqda
- ✓ sistemini elementlərinin və onların qarşılıqlı əlaqələrinin düzgün seçildiyi halda
- statistik göstəricilərin müqayisə edildiyi halda
- model mürəkkəbləşdirildikdə

189. Hansı hallarda iqtisadi sistemin idarə olunmasında dövlətdəstəyinə ehtiyac duyulur:

- indiqator dəhlizində indiqatorlar aralıq hüduddadır
- ✓ firma minimum giriş kəmiyyətində aşağı istehsaldadır
- indiqatorlar aralıq hüduddan kənardadır
- firma maksimum giriş kəmiyyətindədir
- firmada ifrat istehsal vardır

190. Plan-bazar institutlarının birgə fəaliyyətində dövlətin iqtisadi rolunun yüksəldilməsinə aiddir:

- xalq təsərrüfatının idarə olunmasının bərpası
- təsərrüfatçılıq üçün hüquqi-normativ şəraitin yaradılması
- kortəbii bazar qüvvələrinin strateji məqsədlərə istiqamətlənməsinə koordinasiyası
- ✓ bütün cavablar düzdür
- bazarın işləməyən sahələrində sosial-iqtisadi proseslərin tezləşdirilməsi

191. Direktiv mərkəzləşdirilmiş iqtisadi sistemin dağılma səbəbləri:

- cəmiyyətin xərclərinin artması
- qəbul olunmuş qərarların düzgün yerinə yetirilməsi
- qərarların icraçıları səriştəsiz ötürülməsi
- ✓ bütün cavablar düzdür
- hakimiyyətin mərkəzləşdirilmiş forması

192. İndiqativ planlaşdırmanın xüsusiyyətləri:

- ✓ Tövsiyyəedici xarakterlidir
- Təftişedici xüsusiyyəti
- Direktiv xüsusiyyəti
- Strateji xüsusiyyəti
- Nəzarətedici xarakterlidir

193. İndiqativ planlaşdırma proseslərin əlaqələndirilməsi üsullarının məcmu kimidir:

- dövlət tərəfindən həyata keçirilən makroproqramlarda
- makroproqnozlarda
- mezoplanlaşdırmada
- ✓ bütün cavablar düzdür
- makroplanlaşdırmada

Bazar mexanizmi daxilində dövlətin fəaliyyətinin genişləndirilməsi imkanlarının məhdudlaşdırılmasına daxildir:

194. A) totalitar planlaşdırmadan imtina
B) məhsulun cinsi bölgüsünün aparılmaması
C) qiymət üzərində nəzarət etmək
D) qiymətləri liberallaşdırmaq

- ✓ AB
- AD
- BC
- BCD
- AC

195. Müasir bazar iqtisadiyyatının tənzim olunmasında inzibati metodlar fəaliyyət sərbəstliyinin dairəsini kiçildir. Lakin onlar dövlətin tənzimlənmə elementləri kimi çıxış edirlər: Səhv cavabı tapmaq.

- bazar prosesinin dolayı effekti – ətraf mühitin qorunub saxlanması.
- əhəlinin yaşayışının minimum parametrlərinin qorunub saxlanması və minimum əmək haqqının zəmanətliyi
- ixracın lisenziyalaşdırılması və xarici kapital idxalı üzərində dövlət nəzarəti.
- ✓ dövlət bölməsində olan müəssisələrdə qeyri-bazar münasibətlərinin pülələrlə ləğv edilməsi tədbirləri həyata keçirmək.
- standartların hazırlanması və üzərində nəzarət.

196. Millisizləşdirilmiş mülkiyyətin bölüşdürülməsinin qabaqcadan düşünülmüş (gedişi) qaydasının olması. Heç də düşünmək olmaz ki, millisizləşdirmə o demək deyildir ki, kim istəsə bu prosesə daxil ola bilər. Məsələn, Fransada möhkəm rəqlament qoyulmuşdur. Səhmlərin neçə % -i isə ölkənin iri firmalarına satıla bilər.

- 15
- 35
- 40
- 55
- ✓ 25

197. Millisizləşdirilmiş mülkiyyətin bölüşdürülməsinin qabaqcadan düşünülmüş (gedişi) qaydasının olması. Heç də düşünmək olmaz ki, millisizləşdirmə o demək deyildir ki, kim istəsə bu prosesə daxil ola bilər. Məsələn, Fransada möhkəm rəqlament qoyulmuşdur. Səhmlərin neçə % - yerli vətəndaşa satıla bilər.

- 15
- 35
- 40
- ✓ 50
- 25

198. Millisizləşdirilmiş mülkiyyətin bölüşdürülməsinin qabaqcadan düşünülmüş (gedişi) qaydasının olması. Heç də düşünmək olmaz ki, millisizləşdirmə o demək deyildir ki, kim istəsə bu prosesə daxil ola bilər. Məsələn, Fransada möhkəm rəqlament qoyulmuşdur. Səhmlərin neçə % -i xarici vətəndaşlara satıla bilər.

- ✓ 15

- 35
- 40
- 55
- 25

199. Dövlət xərclərinin artması şəraitində üçün müddətə istehsalın həcmi əlaqədar baş verən dəyişiklər:

- √ istehsal həcmnin dəyişməzliyi şəraitində, qiymətin ümumi səviyyəsi yüksəlir
- qiymət dəyişməzliyi şəraitində istehsalın həcmi artır
- ÜDM –dəyişmir məcmu tələb artır
- AD-dəyişmir, ÜDM-n həcmi yüksəlir.
- istehsalın həcmi dəyişmir, qiymətin ümumi səviyyəsi aşağı düşür

200. Klassik modelin qaydasına müvafiq olacaq

- √ məcmu tələb səviyyəsi istehsalın həcmi ilə müəyyən olunur
- məcmu təklif əyrisi şaqulidir, sola və sağa hərəkət edə bilər
- iqtisadiyyatda investisiya və əmanətlər müxtəlif amillərlə müəyyən edilir və faiz stavkasının dəyişməsi ilə tənləşdirilə bilməz
- məcmu təklif əyrisi şaqulidir, sağa və sola hərəkət edə bilməz
- nominal əmək haqqı və qiymətlər sərfdir (qətidir)

201. İstehsal amillərini təhlilinə aiddir

- Kapitaldan istifadənin təhlili
- Əmək resurslarından istifadənin təhlili
- √ Bütün cavablar düzdür
- İstehsal fondlarından istifadənin təhlili
- Torpaq resurslarından istifadənin təhlili

202. Makroiqtisadi modellərdə təhlil aparılır

- İşsizlik və inflyasiyanın təhlili
- √ Bütün cavablar düzdür
- İstehsal amillərinin təhlili
- Tam məşğulluğun təhlili
- Məcmu tələb və təklifin təhlili

Makroiqtisadi modellərdə təhlil edilmir:

203. a) UDM
b) Milli gəlir
c) Sahələrarası balans göstəriciləri
d) İnflyasiya dinamikası
e) firma iqtisadiyyatı

- CD
- DE
- √ E
- ABCD
- BC

204. F.Genenin iqtisadi cədvəlində təkrar istehsalı əks etdirmək üçün ayrılmış sinfə daxil deyildir

- fəhlə-kəndli sinfləri
- √ hamısı düzdür
- məhsuldar sinf
- mülkiyyətçilər
- qeyri- məhsuldar sinf

F. Gene iqtisadi cədvəldə təkrar istehsalı əks etdirmək üçün cəmiyyəti hansı sinflərə ayırmışdır.

205.

- a) məhsuldar sinf.
- b) mülkiyyətçilər
- c) qeyri- məhsuldar sinf
- d) fəhlə-kəndli sinfləri
- e) hamısı düzdür

- a.b.c
- √ b.c.e.
- a.d.e
- b.c.d.
- c.d.e

206.

Makroiqtisadi təhlilin aparılması tarixi başlanır:

- XX-əsrin 30-cu illəri
- XX-əsrin sonunda
- XX-əsrin əvvəlləri
- √ XX-əsrin 50-ci illəri
- XX-əsrin 40-cı illəri

207.

Klassik modeldə qiymət səviyyəsinin dəyişməz halında ÜDM-n aşağı düşməsi izah olunur:

- √ potensial ÜDM və məcmu tələb eyni zamanda azalır
- hamısı birlikdə
- AD-artır, potensial UDM azalır
- potensial ÜDM artır, AD dəyişməz qalır
- ÜDM dəyişmir, məcmu tələb artır

208.

Məcmu təklif əyrisi (AS) Klassik modeldə nəzərdə tutur:

- √ şaquli xəttə potensial ümumi milli məhsulun səviyyəsini
- Üfüqi xətdə potensial ümumi milli məhsulun səviyyəsini
- məcmu tələblə müəyyən olunan qiymət səviyyəsini üfüqi xətti
- dövlət siyasəti və faiz stavkası ilə müəyyən olunan qiymət səviyyəsini üfüqi xətti
- ümumi milli məhsulu ixtiyarı səviyyəsində şaquli xətti

209.

Klassik modeldə qiymətin və ÜDM-n səviyyəsinin eyni zamanda aşağı düşməsi izah olunur:

- √ potensial ÜDM-a məcmu tələbin azalması ilə
- potensial ÜDM-n aşağı düşməsilə
- AD-nin ancaq sağa hərəkəti ilə
- AD-nin ancaq sola hərəkəti ilə
- tələbin artması ilə

210.

Keyns modeli nəzərdə tutur:

- √ Üfüqi əyri AS, ÜDM səviyyəsinə uyğun qələn qiymət səviyyəsində
- AD sağa doğru hərəkət edir
- AD sola doğru hərəkət edir
- AS əyrisi müsbət əyilmə ilə, faiz stavkasını əks etdirir
- Şaquli əyri AS, potensial UDM səviyyəsindədir

211.

Makroiqtisadi modelin ilk riyazi qoyuluşu kim tərəfindən yaradılmışdır:

- √ Rus iqtisadçısı Q.A Feldman
- L Valras
- Rus iqtisadçısı Eydelman
- C Keynes
- V Pareto

İqtisadi cədvəl təhlil edilmişdir:

212. a) Rus alimi akademik Nemcinov tərəfindən
b) Fransız alimi Bernard tərəfindən
c) Yapan alimi İisusa Xosayami tərəfindən
d) Rus alimi Feld tərəfindən

- ACD
- ABCD
- √ ABC
- ABD
- BCD

F Cenenin iqtisadi cədvəl - i təhlili edilmişdir:

213. A) Rus alimi akademik Nemcinov tərəfindən
B) Rus alimi akademik Kontorovic tərəfindən
C) Rus alimi prof. Eydelecin tərəfindən
D) Rus almi prof. Feld tərəfindən

- √ ABC
- ABCD
- ACD
- BCD
- ABD

İqtisadi cədvəl dən hansı nəticələr çıxarılmışdır:

214. A) İlk dəfə təkrar istehsal anlayışı iqtisadiyyata daxil edilmiş
B) İstesal və istehlak bir cədvəldə əks etdirilmişdir
C) Məhsulun sahələr arasında bölgüsü aparılmışdır.
D) Kənd təsərrüfatının istehsalına birinci dərəcəli əhəmiyyət verilmişdir

- √ ABC
- ABCD
- ACD
- BCD
- ABD

F. Cene iqtisadi cədvəldən təkrar istehsalı əks etdirmək üçün cəmiyyəti hansı siniflərə ayırmışdır:

215. A) Məhsuldar sinif (icracilər fermerlər)
B) Mülkiyyətçilər (torpaq sahibləri)
C) Qeyri məhsuldar sinif (sənətkarlar, ticarətçilər)
D) Fəhlə sinfi

- BCD
- BCD
- ABD
- √ ABC
- ABD

216. Makroiqtisadi modellərin tərtibinin ardıcılığı neçə olmalıdır:

- İlk sosial – iqtisadi təhlilin aparılması
- √ Ardıcılıq düz deyil
- Strateji dəyişənlərin seçilməsi
- Makromodellərin həll olqoritminin tərtib edilməsi
- Tapılmış həllin imkanlılığının təhlili

İstehsal amillərinin təhlilinə aid deyildir:

217. A) əmək resursları
B) Torpaq resursları
C) İstehsal fondları
D) Kapitaldan istifadə
E) İşsizlik və inflyasiya

- AD
- CDE

- √ E
- AB
- AC
- CDE
- ABCD
- BCDE
- CD
- BE
- BD
- BC

Makroiqtisadi təhlilə aid deyildir:

218.

- A) kapitalın hərəkəti
- B) əmək resursları
- C) işsizlik və inflyasiya
- D) Məcmu tələb və təklif
- E) tam məşgullük

- √ AB
- CD
- E
- BE
- BD
- BC
- AE
- AD
- AC

219. Makroiqtisadi modellərdə təhlil edilir:

- İnflyasiya dinamikasının təhlili
- √ Bütün cavablar düzdür
- UDM istehsalının təhlili
- Milli gəlir istehsalının təhlili
- Sahələrarası balans göstəricilərinin təhlili

220. Makroiqtisadi modellərin tərtibinin ardıcılığı necə olmalıdır

- modellərin yeniləşdirilməsi – parametrlərin qiymətləndirilməsi
- √ bütün cavablar düzdür
- sosial təhlil – səbəb və nəticə əlaqələrinin müəyyən edilməsi
- birinci mərhələnin nəticələri əsasında eyniliklərin qurulması
- empirik material əsasında modelin uyğunluğunun yoxlanılması

221. Vergilərə, əmanətə və şəxsi istehlaka gedən gəlir hansıdır?

- milli gəlir
- şəxsi gəlir
- son gəlir
- √ məcmu gəlir
- sərəncamda qalan gəlirlər

222. Qiymətin artması, istehsalın aşağı düşməsi nə ilə əlaqədardır:

- məcmu təklif əyrisi sağa hərəkət edir
- ÜDM-n real həcmi artmır, qiymət səviyyəsi yüksəlir
- məcmu tələb əyrisi sola hərəkət edir
- məcmu tələb əyrisi sağa hərəkət edir
- √ məcmu təklif əyrisi sola hərəkət edir

223. Məcmu tələb əyrisi sağa hərəkəti əks etdirmir:

- real ÜDM artır qiymət artmır
- ✓ qiymət artır ÜDM azalır
- ÜDM artır qiymət artmır
- qiymət artır ÜDM artmır
- qiymət və ÜDM-artımı birlikdə

224. Bütün resurslardan istifadə olunmaqla ÜDM-n potensial həcminə nail olunur və bu səbəb olur:

- əmtəə təklifini artırır
- ÜDM-n real həcmi artırılır, qiymət səviyyəsi yüksəlir
- qiymət səviyyəsi və ÜDM real həcmi eyni vaxtda artır
- ✓ təklifin dəyişməz həcmində, qiymət yüksəlir
- qiymət səviyyəsi artır, ÜDM-n real həcmi artır

225. Məcmu tələb əyrisi, azalıq kəsikdə əks etdirir.

- Şaquli xətdə əks olunur
- Üfüqi xətdə əks olunur
- hamısı birlikdə
- mənfi əyilməyə malikdir
- ✓ Müsbət əyilməyə malikdir

226. Məcmu təklif əyrisində Keynıs kəsiyi əks etdirir:

- ✓ üfüqi xətti əks etdirir
- məcmu tələb əyrisi sola hərəkət edir
- müsbət təmayülə malikdir
- mənfi təmayülə malikdir
- şaquli xətti əks etdirir

Makromodellər vasitəsilə həll oluna biləcək məsələlər:

227. A) dövlət xərcləri, maliyyə, əmək və material resursları ilə təmin olunmalıdır
 B) iqtisadiyyatın inkişafı əmək resurslarının aktiv hissəsini tam əhatə etməlidir
 C) cəmiyyətin bütün üzvləri minimum yaşayış səviyyəsi ilə təmin olunmalıdır
 D) işsizliyin mövcudluğu qəbul olunmalıdır

- ✓ ABC
- AC
- ACD
- BCD
- ABD

228. Ümumi milli məhsulun potensialına nail olunmadığı, bütün rnsurslardan tam istifadə olunmadığı halda tələbin artması səbəb olur

- ✓ mal təklifinin artımına
- qiymət artmır, ÜDM-n real həcmi artır
- ÜDM-artmır, qiymət səviyyəsi artır
- təklif və ÜDM-eyni vaxtda artır
- təklif artmır, qiymət artır

Müasir makromodelləri qarşısında duran vəzifələr:

229. A) xalq təsərrüfatı mütənasiblikləri və artım sürəti
 B) əhəlinin pul gəlirləri, məhsul fondu ilə uzlaşdırılmalı
 C) əmək haqqı sərf olunan əməyin müqabili olmalıdır
 D) əməyin ödənişi cinsi formada olmalıdır

- ACD
- BC
- ✓ ABC
- ABD
- CD

Müasir makroiodeşlləri qarşısında dşran vƏzifələr:

230. A) xalq tƏsƏrrufatı mütƏnasiblikləri vƏ artım sşrƏti
B) əhalinin pul gƏlirləri, mƏhsul fondu ilə uzlaşdırılmalı
C) əmƏk haqqı sƏrf olunan əmƏyin mşqabili olmalıdır
D) əmƏyin ödənişİ cinsi formada olmalıdır

- ACD
- AC
- √ ABC
- ABD
- BCD

231. K.Marks İzafi dəyər nəzəriyyəsi əsərində İqtisadi cədvəl -i necə qiymətləndirmişdir:

- tƏkrar istehsal prosesi iki böyük sahə arasında dövriyyə kimi göstərilmişdir (xammal istehsal vƏ sənaye arasında)
- dövriyyənin tƏkrar istehsal prosesinin bir forması olduđu qeyd edilmişdir
- kapitalın istehsal prosesi tƏkrar istehsal prosesi kimi verilmişdir
- √ bütün cavablar düzdür
- kapitala – cəlir arasında mübadilə tƏkrar istehsal prosesinə daxil edilmişdir

232. Makroiqtisadi təhlil obyektləri hesab edilir:

- Ölkədə orta illik gəlir
- √ Cavablar düzdür
- İşsizlik səviyyəsi
- İnflyasiya səviyyəsi
- Orta əmƏk haqqı

233. Makroiqtisadi təhlil obyektləri hansılardır:

- Milli sərvət
- Ümumi daxili mƏhsul
- √ Bütün cavablar düzdür
- Milli gəlir
- Ümumi milli mƏhsul

234. Makroiqtisadi modellər hansı məsələləri həll edir:

- xalq tƏsƏrrufatının quruluşunu vƏ dinamikasını təhlil etmək
- √ bütün cavablar düzdür
- iqtisadiyyatın inkişafının optimal variantının əsasını formalaşdırmaq
- iqtisadiyyatın tənzimlənməsinin effektivliyini təhlil etmək
- xalq tƏsƏrrufatının inkişafını proqnozlaşdırmaq

235. Makroiqtisadi modellərin qurulmasında hansı modeldən istifadə olunur:

-
- istehsalın texnoloji şəraitini əks etdirən funksiya
- √ bütün cavablar düzdür
- institusional funksiya
- ev tƏsƏrrufatının gəlirlərinin istehlakçılar arasında bölüşdürülməsi

236. F.Gene varlı torpaq sahiblərini müflisləşdirə bilən hansı səbəbləri göstərmişdir

- məhkəmə xərclərinin yüksək olması
- vergiyə cəlb olunmanın qeyri-düzgün forması

- vergi yükünün həddən artıq yüksək olması
- daxili ticarətdə azadlığın olmaması
- ✓ cavablar səhvdir

237. Əmək resurslarının planlaşdırılması predmet ola bilər:

- ✓ kadrların strukturu və sayı
- istehsalın material tutumu
- istehlak resurslarının həcmnin artması
- əmək tutumu
- fondlardan intensiv və ekstensiv istifadə

238. Makroiqtisadi modellərin dəqiqliyi artır

- onun, real obyektə yaxınlaşdığı halda
- əsas statistik göstəricilərin müqayisəsində
- ✓ sistemin əsas elementlərinin və əlaqələrinin düzgün seçildiyi halda
- modelə daxil edilən məhdudiyyətlərin azaldıldığı halda
- modelin mürəkkəbləşdirildiyi halda

239. Makroiqtisadi modellərin təsnifləşdirilməsinə daxildir

- əhatə dairəsinə görə
- ✓ bütün cavablar düzdür
- iqtisadi təsnifləşdirmə formasında – nəticədə modellərin tipi müəyən edilir
- elmi metodoloji əsasə görə təkrar istehsal nəzəriyyəsi
- tərtib olunma vaxtına görə

240. Makroiqtisadi təhlilin maliyyə sisteminə daxildir

- büdcə sistemi
- ✓ cavablar düzdür
- müəssisə və təşkilatların maliyyə fondları
- dövlətin valyuta ehtiyatı
- büdcədən kənar fondlar

241. Makroiqtisadi tənzimləmə aləti deyildir

- vergilər
- cavablar düzdür
- sosial təminat
- ✓ hüquqi təminatlar
- subsidiya və kreditlər

242. Aralıq kəsikdə məcmu tələb əyrisi yerləşir:

- üfqi və aralıq xətdə
- ✓ şaquli və üfqi xətdə
- aralıq xətdə
- üfqi xətdə
- şaqüli xətdə

243. Kenis kəsiyində məcmu tələb əyrisi yerləşir

- şaqüli xətdə
- şaquli və üfqi xətdə
- aralıq xətdə
- ✓ üfqi xətdə
- üfqi və aralıq xətdə

244. Klassik kəsikdə məcmu tələb əyrisi yerləşir

- √ şaqüli xətdə
- üfiqi xətdə
- üfiqi və aralıq xətdə
- şaquli və üfiqi xətdə
- aralıq xətdə

245. Bazar iqtisadiyyatında dövlətin funksiyalarına daxil deyildir

- gəlirlərin yenidən bölüşdürülməsi
- makroiqtisadi stabilləşdirmə tədbirləri
- √ ictimai nemətlərlə təminat
- antiinhnsar tənzimlənməsi
- məhsul və resurslara qiymətlərin müəyyən edilməsi

246. Klassiklər, bazar iqtisadiyyatının hansı xüsusiyyətini dəstəkləmişlər

- iqtisadiyyatda dövlət bölməsinin üstünlüyünü
- məjmu tələbin stimullaşdırılmasını
- √ iqtisadiyyata dövlətin müdaxilə etməməsini
- dövlət xərclərinin artımını
- minimum əmək haqqını

247. F.Gene varlı torpaq sahiblərini müflisləşdirə bilən hansı səbəbləri göstərmişdir

- vergiyə cəlb olunmanın qeyri-düzgün forması
- √ cavablar düz deyil
- xarici ticarətin olmaması
- kənd əhalisinin şəxsi azadlığının olmaması
- vergi yükünün həddən artıq yüksək olması

248. İqtisadiyyat uzun müddətli tarazlığına və pulun dövriyyə surəti yüksəltdiyi halda nə baş verir:

- uzun müddətə buraxılış artır, qısa müddətə qiymət artır
- uzun müddətə buraxılış artır, orta müddətə yüksəlir.
- qısa müddətə buraxılış azalır, uzun müddətə qiymət səviyyəsi aşağı düşür
- qısa müddətə buraxılış azalır, uzun müddətə qiymət yüksəlir
- √ qısa müddətə buraxılış artır, uzun müddətə qiymət yüksəlir

249. Makroiqtisadiyyatda məcmu tələb göstərir:

- ev təsərrüfatın tələbatın və müəssisəni investisiya tələbat
- müəssisənin investisiya tələbatını
- dövlət xərcləri və müəssisənin investisiya tələbatı
- ev təsərrüfatının tələbatı və xalis ixracı
- √ bütün makroiqtisadi subyektlərin tələbatını

250. Modeldə təkrar axın əks etdirir:

- √ İqtisadi subyektlərin əsas əlaqələrini
- iqtisadi artım amillərinin qarşılıqlı əlaqələrini
- bazar qiymətinin formalaşmasını
- İstehsalın tsiklik prosesini
- Mərkəzi və kommersiya banklarının qarşılıqlı əlaqəsini

251. Makroiqtisadi modellər ictimai-iqtisadi inkişafın hansı səviyyələrini əks etdirir:

- bazar bərabərlikləri şəraitini
- iqtisadi tsikllərin dövrəliyi

- ✓ bütün cavablar düzdür
- əhali gəlirlərinin əmanətə istiqamətlənməsi
- əhali gəlirlərinin istehlak və əmanətə istiqamətlənməsi

252. Akademik Nemçinovun yaratdığı əmək-məhsul modelinə hansı bloklar aiddir:

- dayaq əmək-məhsul balansı modeli
- ictimai zəruri əmək məsrəfləri modeli
- ✓ bütün cavablar düzdür
- müəssisələr arasında sahədaxili əmək bölgüsü modeli
- ümumi sahə və ərazi əmək bölgüsü modeli

253. Makroiqtisadi təhlilin xüsusiyyətləri hansılardır?

- Birləşdirmə
- ✓ hamısı
- Qalan dünya
- Dövlət bölməsi
- Sahibkarlıq bölməsi

254. Makroiqtisadi təhlil tədqiq edir:

- Milli gəlir
- ✓ bütün cavablar düzdür
- Dövlət büdcəsinin vəziyyəti
- İnflyasiya sürəti
- İşsizlik səviyyəsi

255. Ümumi milli məhsulun potensial həcminə nail olunmadığı halda tələb artımı səbəb olur?

- rəqabətin yüksəlməsinə
- məşğulluğun azalmasına
- ✓ əmtəə təklifinin artımına
- qiymət artımına
- məşğulluğun artmasına

256. Bütün resurslardan istifadə olunaraq Ümumi Milli Məhsulun potensial həcminə nail olması nəyə səbəb olur?

- ✓ təklif dəyişmir qiymət yüksəlir
- məşğulluğu artırır
- istehsal xərclərini artırır
- rəqabəti artırır
- əmtəə təklifinin artımına

257. Aşağıdakı məvhumlardan hansı daha düzdür?

- AD-müsbət əyilməyə malikdir
- AD-əyrisi şaquli vəziyyətdədir
- dövlət ətraf mühitin qorunması tədbirlərini sərtləşdirdiyi halda istehsal xərcləri artır, əyri yerini sağa dəyişir
- ✓ AD-əyrisi mənfə əyilməyə malikdir
- istehsalın real həcmi, qiymət artımı ilə müşayət olunmur

SAB ən kiçik cədvəlli modeli hansı ölkədə tərtib olunmuşdur:

258. A) Böyük Britaniyada
B) Efiopiyada
C) ABŞ
D) İsraildə

- AB
- ABD
- ABC

- BC
- √ B

259. Məcmu tələb əyrisi aralıq kəsikdə əks etdirir:

- mənfi əyilməyə malikdir
- hər iki tərəfə hərəkət edir
- üfqi xətdədir
- şaquli xətdədir
- √ müsbət əyilməyə malikdir

260. Respublikada sonuncu SAB nə vaxt tərtib olunmuşdur?

- √ 2001
- 1977
- 1982
- 1988
- 2002

261. Azərbaycan Respublikası Elmi Tədqiqat İqtisadiyyat İnstitutu tərəfindən tərtib olunmuş SAB-da neçə sahə əks olunmuşdur:

- 120 sahədən çox
- √ 100 sahədən çox
- 80 sahədən çox
- 90 sahədən çox
- 110 sahədən çox

262. Azərbaycan Respublikasında SAB tərtibi illəri:

- 1980
- √ 1971
- 1964
- 1972
- 1975

263. Azərbaycan Respublikasında ilk sahələrarası balans nə vaxt tərtib edilmişdir:

- √ 1966-cı ildə
- 1950-ci ildə
- 1955-ci ildə
- 1959-cu ildə
- 1964-cü ildə

Sahələrarası balansın çoxsahəli modelləri hansı ölkələrdə tərtib edilmişdir:

264. A) Sabiq SSRİ-də
B) İsraildə
C) Yaponiyada
D) Efiopiyada

- AD
- ABD
- √ ABC
- BCD
- ACD

265. SAB-ın 1959-cu il modelində xalq təsərrüfatının neçə sahəsi əhatə olunmuşdur:

- √ 101 sahə
- 105 sahə
- 80 sahə
- 85 sahə

- 93 sahə

266. Keçmiş SSRİ məkanında SAB-tərtibi hansı dövrə təsadüf edir:

- ✓ 1959-cu il
- 1961-ci il
- 1930-cu il
- 1946-cı il
- 1950-ci il

267. Keyns modeli nəzərdə tutur:

- şaquli AD əyrisi potensial ÜDM-n səviyyəsindədir
- şaquli AS əyrisi, ÜDM-n potensial həcmi səviyyəsindədir
- ✓ üfqi AS əyrisi, ÜDM-n uyğun qiymət səviyyəsindədir, lakin potensial həcmdən aşağıdır
- AS əyrisi faiz stavkasının effektivə təsir edən az səviyyədə müsbət əyilməyə malikdir
- üfqi AD əyrisi ÜDM-n uyğun qiymət səviyyəsindən aşağıdır

268. Sahibkarlara vergilər artıdığı halda:

- AD azalır AS artır
- ✓ AS azalır, AS-nin həcmi dəyişmir
- məcmu tələb aşağı düşür
- AS və AD artır
- AS və AD azalır

269. İdxal məhsulunun qiymətinin yüksəlməsi nə ilə əlaqədar ola bilər?

- ✓ məcmu təklif azalır
- AS və AD artır
- AS və AD azalır
- məcmu tələb azalır
- məcmu təklif artır

270. Məcmu tələb əyrisi yüksəltdiyi halda:

- ÜDM-n real həcmi və qiymətlər yüksəlir
- ✓ milli valyuta məzənnəsi aşağı düşür
- qiymət aşağı düşür
- qiymət yüksəlir
- məhsul artıqlığı yaranır

271. İqtisadiyyat depressiya vəziyyətində olduğu halda qısa müddətə AD artımı nəyə səbəb olur?

- qiymət yüksəlir, lakin real ÜDM-a təsir etmir
- milli pul vahidinin məzənnəsi aşağı düşür
- qiymət yüksəlir, ÜDM real həcmi azalır
- real ÜDM və qiymətlər artır
- ✓ ÜDM-n real həcmi artır lakin qiymətə təsir etmir

Regional sahələrarası balansda aij və dij əmsalları nələrə əks etdirir:

- 272.
- A) öz daxilində məhsul axınını
  - B) kənarından gətirilən məhsul axınını
  - C) ümumi məhsul axınını
  - D) milli gəlirin axınını

- ✓ AB
- CD
- BC
- ABD
- ABC

İndiki dövrdə respublikada regionun sahələrarası balansı tərtib olunmurmu?

- 273.
- A) tərtib olunur
  - B) tərtib olunmur
  - C) tərtib olunur az nomenklaturada
  - D) tərtib olunur çox nomenklaturada

- ABC
- BD
- AB
- √ B
- ABD

Regionun sahələrarası balansında son məhsul hansı hissələrə ayrılır:

- 274.
- A) istehlaka
  - B) xaricə idxala (bazar şəraiti nəzərə alınmır)
  - C) başqa regiona daşınmaya
  - D) yığım üçün

- √ ACD
- AB
- ABD
- BCD
- ABC

275. Sahələrarası balansın regional modelinin tərtibində məqsəd

- regionunu ümumi daxili məhsulunu müəyyən etmək
- √ A C
- regionun təbii-iqtisadi şəraitini öyrənmək
- regionlararası məhsul axınını müəyyən etmək
- region üzrə milli gəliri müəyyən etmək

Kapital qoyuluşunun dinamik modeldə ayrı göstərilməsi üçün son məhsul ayrılır:

- 276.
- A) son məhsulun qeyri istehlaka gedən hissəsi
  - B) son məhsulun əsaslı vəsaitə ayrılan hissəsi
  - C) son məhsulun qalan hissəsi
  - D) son məhsulun yığma gedən hissəsi

- √ ABC
- BA
- ACD
- BCD
- ABD

Statistik sahələrarası balansda məhsul bölgüsündə nəzərə alınmışdır:

- 277.
- A) əsaslı vəsait qoyuluşuna ayrılan vəsait son məhsul tərkibində göstərilmişdir
  - B) əsaslı vəsait qoyuluşuna ayrılan vəsait son məhsul tərkibində göstərilmişdir
  - C) əsaslı vəsaitin son məhsulun tərkibində olması onu ictimai məhsulun strukturu ilə əlaqələndirməyə imkan verir
  - D) son məhsulun tərkibində olan əsaslı vəsait ayrı-ayrı sahələrin resurs təminatına imkan vermir

- √ BCD
- AB
- ABD
- ACD
- ABC

278. Respublikada sahələrarası plan balansının tərtibi hansı dövlət strukturu tərəfindən aparılmışdır?

- elmi-tədqiqat tədqiqat institutu tərəfindən
- qiymət komitəsi tərəfindən
- √ iqtisadiyyat nazirliyi Elmi-Tədqiqat iqtisadiyyat institutu tərəfindən
- dövlət statistika komitəsi tərəfindən
- kənd təsərrüfatının iqtisadiyyatı institutu tərəfindən

Sahələrarası balansda iqtisadi proseslər necə ifadə olunur:

- 279.
- A) riyazi ifadələrdə
  - B) texniki ifadələrdə
  - C) xətti bərabərlərdə
  - D) matris formasında

- √ ACD
- BCD
- CBD
- ABD
- DAB

SAB-da texnoloji asılılığı əks etdirən əmsal nəyi əks etdirir:

- 280.
- A) tam xərc əmsalını
  - B) müstəqim xərc əmsalını
  - C) ümumi xərclərin cəmini
  - D) sahələrarası axını

- AB
- AC
- CD
- √ B
- AD

281. 1990-cı illərə qədər respublika iqtisadiyyatına sahələrarası balans metodunun tam daxil ola bilməməsi səbəbləri:

- SAB – tərtibi üçün zəruri informasiyaların toplanması ilə əlaqədar çətinliklər
- √ bütün cavablar düzdür
- güclü mərkəzləşdirilmiş planlaşdırmanın mövcudluğu
- planlaşdırmada sahə prinsipinə üstünlük verməst
- avtomatlaşdırılmış plan hesablamalarının tətbiqindəki müvəffəqiyyətsizlik

İctimai istehsalın sahə və sahələrarası strukturunun tənzimlənməsində balansın rolu:

- 282.
- A) sahələrarası balansın dinamik modeli ilə
  - B) ancaq onun vasitəsilə sahələrarası əlaqələri tənzimləmək mümkün olur
  - C) ancaq onun vasitəsilə ayrı-ayrı sahələrin inkişaf istiqamətlərini birləşdirmək olur
  - D) balansda çox variantlılıq prinsipi realizə olunur

- √ BCD
- ACD
- ABD
- ABC
- CD

İqtisadiyyatın sahə strukturunun tənzimlənməsində sahələrarası balansın rolunun artması nə ilə əlaqədardır:

- 283.
- A) iqtisadiyyatın miqyasının artması ilə
  - B) ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsi ilə
  - C) sahələrarası əlaqələrin mürəkkəbləşməsi ilə
  - D) balansın məzmunu ilə

- √ ABC
- ABD
- AC
- ACD
- BCD

Sahələrarası balansda tam xərc əmsalında ifadə olunan E simvolu nəyi əks etdirir:

- 284.
- A) determinantı
  - B) kvadrat matrisi
  - C) vahid matrisi
  - D) dioqanalı vahiddən ibarət olan matrisi

- ABC
- BCD

- ✓ CD
- AC
- BC

285. (E-a)-1 matrisası əks etdirilir:

- müstəqim xərc əmsalını
- xərclərin maksimum həcmi
- xərclərinin minimum həcmi
- sahələrarası axın əmsallarını
- ✓ tam xərc əmsalını

286. Qiymətin yüksəlməsi ilə bahəm işsizliyin səviyyəsi artır

- mümkün deyil
- hiperinflasiya əlaqədardır
- məcmu tələbin azalması ilə əlaqədar ola bilər
- ✓ ola bilsin ki, məcmu təklifin azalması ilə əlaqədardır
- mərkəzləşdirilmiş sistemdə mümkündür

287. Məcmu təklifin artırılmasının dövlət siyasəti əhatə edir:

- fərdi müəssisələrin milliləşdirilməsi
- resurs xərclərini artırır
- ✓ idxal istehsalını azaldır
- əmtəə və xidmət bazarını daraldır
- xalq təsərrüfatının əmtəəliyi yüksəlir

288. əgər ilkin olaraq iqtisadiyyat uzun müddətli tarazlıqdadırsa, pulun dövretmə sürəti artdığı halda nə baş verə bilər:

- uzun müddətə buraxılış artır
- qısa müddətə qiymət artır
- qısa dövrdə buraxılış azalır, uzun müddətə qiymət aşağı düşür
- qısa dövrdə buraxılış azalır, uzun müddətə qiymət yüksəlir
- ✓ qısa müddətə buraxılış artır, uzun müddətə qiymət yüksəlir

289. Makroiqtisadiyyatda məcmu tələb hesab olunur:

- ✓ bütün makroiqtisadi subyektlərin
- investisiya tələbatı
- dövlət xərcləri
- müəssisənin və ev təsərrüfatının investisiya tələbatı
- ev təsərrüfatının və xalis ixrac tələbatı

290. Ümumi Milli Məhsulun azalmasına və qiymət səviyyəsinin aşağı düşməsinə klassik modeli necə izah edir?

- ✓ məcmu tələb və potensial ÜMM-n eyni vaxtda azalması
- AD artır ÜMM azalır
- potensial ÜMM artır, AD dəyişilmir
- ÜMM-n potensial həcmi artır, qiymət dəyişilmir
- məcmu tələb artır, ÜMM dəyişmir

291. Dinamik modeldə b_{ij} əmsalı nəyi ifadə edir:

- fondların yerləşməsini
- fondların yerləşməsini
- sahələr arasındakı xərclər
- ümumi proporsionallığı
- ✓ kapital qoyuluşunun proporsionallıq əmsalını

292. Dinamik modelin göstəricilərinə əsasən müəyyən edilir:

- əsasfondların strukturu
- material resurslarının həcmi
- əmək resurslarının strukturu
- ✓ tam təkrar istehsal strukturu
- təbii resursların strukturu

293. Dinamik modelin göstəriciləri imkan verir:

- əsas fondların strukturunun müəyyən edilməsinə
- ✓ ümumi məhsulun həcm və strukturunun müəyyən edilməsinə
- əmək resurslarının həcmində müəyyən edilməsinə
- material ehtiyatlarının həcmində müəyyən olunmasına
- təbii resurslardan səmərəli istifadəyə

294. Dinamik modelin göstəriciləri imkan verir:

- ✓ milli gəlirin həcm və strukturunu
- əmək resurslarının həcmində müəyyən edilməsinə
- əsas fondların strukturunun müəyyən edilməsinə
- material ehtiyatlarının həcmində müəyyən olunmasına
- təbii ehtiyatların həcmi

295. Dinamik model əsasında hesablanmış göstəricilər müəyyən etməyə imkan verir:

- material resurslarının ehtiyatını
- əsas fondların strukturunu
- əmək resurslarının strukturunu
- ✓ milli gəlirin həcm və strukturunun təbii ehtiyatların həcmi
- təbii ehtiyatların həcmi

Dinamik modeldə əks olunur:

296. A) son məhsul vahid halda göstərilir
B) son məhsul iki hissəyə ayrılır
C) istehsalın dinamikası ilə investisiyaların funksional asılılığı
D) bərabərlik sisteminə əsaslı vəsait qoyuluşu bərabərliyi daxil edilir

- ABD
- BD
- ✓ BCD
- ABC
- ACD

əmək resurslarından istifadənin effektivliyinin artırılmasına nail olunur:

297. A) iqtisadiyyatın sahələri arasında əmək resurslarının axını
B) əmək resurslarının mobilliyinin stimullaşdırılması
C) işsizlərə sosial yardımın differensiasiyası
D) istehsal fondlarının artırılması

- ACD
- BCD
- ABD
- CD
- ✓ ABC

298. əmək potensialının keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi

- Əmək potensialının keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi
- əhalinin sayı
- ✓ bütün cavablar düzdür

- əhalinin yaş qrupları
- istehsalda çalışanların sayı
- əhalinin sağlamlığı

299. Təkrar istehsalın hansı mərhələləri vardır

- İstehlak
- ✓ Bütün cavablar düzdür
- İstehsal
  - Bölgü
  - Mübadilə

300. İntensiv təkrar istehsalın əsas formaları

- resurstutumlu.
  - resursqoruyucu
- ✓ resurstutumlu, resursqoruyucu, netral
- hamısı
  - heç biri.

301. Orta müddətli tsiklin müəllifi

- Kondratyev
- ✓ Jiqlyar
- Kutan
  - Aflaton
  - Kusnets

302. İqtisadi konyukturanın uzun müddətli sikli ilk dəfə kim tərəfindən izah edilmişdir

- Kutçina
  - Aftalon
  - Kuznets
- ✓ Kondratyev
- Juqliyar

303. İlk dəfə akselerasiya prinsipini əsaslandırmışdır

- M.Klark
- ✓ A.Aflaton
- K.Viksel
  - Y.Şumpater
  - M.Kens

304. Akselerasiya prinsipi əks etdirir:

- ✓ gəlirlərin və istehlak mallarının artması ilə əlaqədar investisiyanın artması
- heç bir cavab düz deyil
  - xarici iqtisadi əlaqələrlə, gəlirin artması
  - istehsal vasitələrinə tələbatın artması ilə əlaqədar iqtisadi inkişafın sürətlənməsi
  - investisiyaların artması ilə əlaqədar gəlirlərin artması

305. Bazar və təbii faiz stavkası arasında uyğunsuzluğu iqtisadi tsiklin səbəbi hesab edirdi?

- Y.Şumpater
  - M.Keyns
- ✓ K.Veksel
- S.d.Sisimondi
  - D.Kondratyev

306. İstehsal vasitələri istehsalının, istehlak vasitələrini iqtisadi tskilin yaranması səbəbi hesab edirdi?

- İ.Fişer
- U.Djevons
- ✓ Tuqan-Baranovski
- S.de.Sisimondi
- M.Fridmen

307. Geniş təkrar istehsalın təmin olunması rəqabət mexanizmi hesab edilir:

- rəqabət iştirakçılarının sayı məhduddur
- ✓ bütün cavablar düzdür
- subyektin həər an bazardan çıxmaq imkanı var
- rəqabət qanunlarına əməl olunmalıdır
- rəqabətdə mülkiyyətin bütün formaları iştirak edir

308. Fizioloji baxımdan insanların ən məhsuldar iş qüvvəsinə malik olduğu neçə yaş qrupu necə ola bilər:

- 15-25 yaş
- ✓ 30-40 yaş
- 65-70 yaş
- 55-65 yaş
- 40-55 yaş

309. Geniş təkrar istehsalın amilləri istehsal resurslarında reallaşdırılır:

- istifadə olunan resursların kəmiyyətinin artması
- ✓ bütün cavablar düzdür
- informasiyaların müxtəlifliyi
- istehsal texnologiyasının təkmilləşdirilməsi
- işçilərin təhsili və ixtisasının artırılması

Təkrar istehsalın mübadilə fazasının funksiyası:

310. A) Mülkiyyət münasibətlərinin dəyişdirilməsini həyata keçirir
B) Məhsulun istehsalçılara çatdırılması funksiyasını yerinə yetirir
C) ictimai məhsulun bölgüsünü həyata keçirir
D) məhsulun satıcı və alıcısını müəyyən edir

- ACD
- CD
- ✓ ABC
- ABD
- BCD

311. Təkrar istehsalın bölgü funksiyası:

- İstehsal amillərinin mülkiyyət münasibəti ilə şərtlənmiş bölgüsünü həyata keçirir
- ✓ Bütün cavablar düzdür.
- İctimai istehsalın nəticələrini bölüşdürür
- Gəlirlərin bölüşdürülməsini şəyata keçirir
- Subyektlərin əmtəə və xidmət bazarlarının tələb təqdim edir.

312. Təkrar istehsalın istehsal fazasının funksiyası nədən ibarətdir:

- Keyfiyyət və kəmiyyət göstəricilərinin effektivliyinin artırılması
- ✓ Bütün cavablar düzdür
- İş qüvvəsinin təkrar istehsalı
- İstehlak olunmuş maddi nemətlərin bərpası
- Əhalinin nemətlərə olan tələbatının ödənilməsi

313. Təkrar istehsalın mərhələlərinin ardıcılığı düzdürmü

- İstehsal
- ✓ Ardıcılıq düz deyil
- Bölgü
- İstehlak
- Mübadilə

314. Təkrar istehsal mərhələləri:

- İstehsala elmi hazırlıq
- ✓ cavablar düzdür
- mübadilə və istehlak
- bölgü
- istehsal

K.Marks sadə təkrar istehsalın hansı sxeminin birinci variantını vermişdir:

315.

- A) $V+M=C$
- B) $V + M = C$
- C) $V + M = C$
- D) $V + M =C$

- ACD
- CDE
- ✓ BC
- ABC
- BCD

316. İctimai təkrar istehsalın ilkin maddi əsasları və şərtləri

- ✓ məcmu ictimai məhsulun reallaşdırılması
- ailə gəlirlərinin səviyyəsi
- milli gəlirin formalaşması
- a.b.c.
- ölkənini iqtisadi problemləri

317. İstehsalın artan həcmə təkrarlanması

- sadə təkrar istehsal
- iki bənd düzdür
- tənəzzülü təkrar istehsal
- konyukturlu təkrar istehsal.
- ✓ geniş təkrar istehsal

318. İstehsalın sabit həcmdə təkrarlanması

- geniş təkrar istehsal
- ✓ sadə təkrar istehsal
- iki bənd düzdür.
- tənəzzülü təkrar istehsal
- konyukturlu təkrar istehsal.

319. İstehsal proseslərinin daimi bərpası və təkrarlanması

- ✓ təkrar istehsal
- üç bənd düzdür
- geniş təkrar istehsal
- sadə təkrar istehsal
- fərdi təkrar istehsal

320. İqtisadi təsiks əlaqədarı:

- məcmu təklif amillərindən
- əmək ehtiyatının həcmindən
- xarici amillərdən
- ✓ xarici və daxili amillərdən
- məcmu tələb amillərindən

321. İstehsalın canlanması dövründə:

- real və nominal artır
- avadanlığa investisiya artır
- ✓ istehsalın real həcmi artır
- nominal artır
- nominal dəyişmir

322. Aşağıdakı ifadələrin düz cavabını tapın:

- P_1 – birinci bölmənin ümumi məhsulu
- ✓ bütün cavablar düzdür
- C_2 – ikinci bölmənin istehsal vasitələri
- V_2 – ikinci bölmənin əmək haqqı
- m_2 – ikinci bölmənin izafi məhsulu

323. Geniş təkrar istehsalın reallaşma şərtləri:

✓

$$C_1 + C_2 > P_1$$

•

$$V_1 + m_1 - C_2 = N$$

•

$$V_1 + m_1 = C_2 + N$$

•

$$V_1 + m_1 = C_2$$

•

$$C_1 + C_2 = P_1$$

324. Geniş təkrar istehsalın reallaşma şərtləri:

•

$$C_1 + C_2 = P_1$$

•

$$V_1 + m_1 - C_2 = N$$

•

$$V_1 + m_1 = C_2 + N$$

•

$$V_1 + m_1 = C_2$$

✓

$$C_1 + C_2 < P_1$$

325. Sadə təkrar istehsalın reallaşma şərtləri hansılardır:

- $V_2 + m_2 = C_2$
- $(v_1 + m_1) + (v_2 + m_2) > C_2$
- √ $C_1 + C_2 > P_1$
- $V_1 + m_1 > C_2$
- $C_1 + C_2 > P_1$

326. Sadə təkrar istehsalın reallaşma şərtləri hansılardır:

- √ $V_1 + m_1 = C_2$
- $C_1 + C_2 > P_1$
- $(v_1 + m_1) + (v_2 + m_2) > C_2$
- $V_1 + m_1 > C_2$
- $V_2 + m_2 = C_2$

327. K.Marks ictimai istehsalın quruluşunu vermişdir:

- P2 – ikinci bölmənin məhsulu
- √ bütün cavablar düzdür
- istehsal vasitələri istehsalı
- istehlak şeyləri istehsalı
- P1 – birinci bölmənin məhsulu

İstehlak fazasının funksiyası:

328. A) ictimai istehlakı yerinə-yetirir
B) şəxsi istehlakı təmin edir
C) sadə təkrar istehsalda istehsalın həcmünün artırılması və yığım prosesi getmir
D) istehlakı həcmi eyni səviyyədə təkrar olunur

- ABC
- CD
- √ ABD
- ACD
- BCD

329. Müəssisənin istehsal xərcləri funksiyasının sadə formasına nə aid deyil?

- y
- a
- √ d
- b
- x

330. Müxtəlif ölkələrin təcrübəsinə əsaslanaraq, indiqativ planlaşdırma anlamına müxtəlif tərəflərdən yanaşmaq olar. Səhv cavab tapın

- IP-a müəssisələrin sərbəstliyi şəraitində makroplanlaşdırmadır.
- IP-a xarici təcrübənin göstərdiyi kimi dövlət və qeyri-dövlət bölməsi üçün məcmuu göstəriciləri də əhatə etməlidir.
- IP-a dövlət və digər subyektlərin fəaliyyətlərinin xətləndirilməsi mexanizmdir.
- √ IP-a xarici dövlət subyektlərin fəaliyyətlərinin məcmuu göstəricilərini əhatə etməlidir.
- IP-a dövlət tərəfindən formalaşdırılan tapşırıqların fərdi müəssisələr tərəfindən yerinə yetirilməsi istiqamətləridir.

331. Mərkəzi bank niyə uçot stavkasını artırır?

- √ kreditə tələbatı azaltmaq üçün
- valyuta məzənnəsi yüksəltmək üçün
- [yeni cavab]
- daxili qiymətə təsir göstərən xarici amillərin qüvvədən salmaq üçün
- tədiyə balansının vəziyyəti sabitləşdirmək üçün

332. Dövlətin diskont siyasətini nə təşkil etmir?

- tədiyə balansının vəziyyəti haqqında tədbirlər sistemi
- mərkəzi dövlət bankının uçot stavkasının azaldılması
- tələbə təsir edilməsi
- √ xarici investisiyaya təsir edilməsi
- valyuta məzənnəsi haqqında tədbirlər sistemi

333. Dövlətin diskont siyasətini nə təşkil etmir?

- tədiyə balansının vəziyyəti haqqında tədbirlər sistemi
- tələbə təsir edilməsi
- təklifə təsir edilməsi
- √ vergilərə təsir edilməsi
- mərkəzi dövlət bankının uçot stavkasının azaldılması,

334. Dövlətin diskont siyasətini nə təşkil etmir?

- mərkəzi dövlət bankının uçot stavkasının artırılması
- tələbə təsir edilməsi
- təklifə təsir edilməsi
- √ vergilərə təsir edilməsi
- mərkəzi dövlət bankının uçot stavkasının azaldılması,

335. Defilyasiya pulun qiymətdən düşməsinin qarşısını almır, lakin nəyin sürətini azaldır

- √ inflyasiyanın
- vergilərin aşağı düşməsi
- daxili qiymətə təsir göstərən xarici amillərin qüvvədən düşməsi
- istehsalın aşağı düşməsi
- xarici investisiyanın aşağı düşməsi

336. Defilyasiya nəyin düşməsinin qarşısını almır, lakin inflyasiya sürətini azaldır.

- √ pulun qiymətdən
- vergilərin aşağı

- daxili qiymətə təsir göstərən xarici amillərin qüvvədən
- istehsalın
- xarici investisiyanın aşağı

337. Uçot stavkasının artırılması ilə məhdudlaşdırılan kredit nəyin artmasına səbəb olur.

- ✓ işsizliyin
- vergilərin
- daxili qiymətə təsir göstərən xarici amillərin
- istehlakın
- xarici investisiyanın

338. Uçot stavkasının artırılması ilə məhdudlaşdırılan kredit nəyin azalmasına səbəb olur.

- ✓ istehsalın
- vergilərin
- daxili qiymətə təsir göstərən xarici amillərin
- istehlakın
- xarici investisiyanın

339. Vergilərin artması ilə müşayət olunan defilyasiyanın əsas ağırlığı kimin üzərinə düşür?

- ✓ əhalinin
- mərkəzi bankın
- xarici investorların
- kommertiya bankının
- dövlətin

340. Fiskal pul-kredit siyasətinə daxil deyil?:

- vergilərin artırılması;
- daxili qiymətə təsir göstərən xarici amillərin azaldılması;
- valyuta nizamlanması;
- ✓ innovasiya tədbirləri;
- mərkəzi bankda məcburi kommertiya ehtiyatının uçot stavkasını artırmaq

341. Fiskal pul-kredit siyasətinə nə daxil deyil?:

- vergilərin artırılması;
- qiymətli kağızların açıq bazarda satışı;
- daxili qiymətə təsir göstərən xarici amillərin azaldılması;
- ✓ investisiyalara təsir;
- mərkəzi bankda məcburi kommertiya ehtiyatının uçot stavkasını artırmaq;

342. Makroiqtisadi göstəricilərdən hansı MHS-də hesablanmır

- ✓ Məcmu ictimai məhsul
- Ümumi Daxili məhsul
- Xalis milli məhsul
- Milli gəlir
- Ümumi milli məhsul

343. Proqnoz özündə nəyi əsk etdirir

- obyektin gələcək vəziyyətini
- obyektiv gələcək vəziyyətini müəyyənləşdirən tədbirlər sistemi
- obyektin gələcək vəziyyətini şərtləndirən amilləri
- obyektin gələcək vəziyyətinin izahını
- ✓ obyektin gələcək vəziyyəti və obyektin alternativ inkişaf yolları barədə elmi əsaslandırılmış təsəvvürlər

- 344.** İqtisadiyyatın strukturunun proqnozlaşdırma və planlaşdırılması özündə nəyi əks etdirir?
- √ perspektiv müddətə son tələbin əsas komponentlərinin, həmçinin ölkə təsərrüfatının ayrı-ayrı sahələrində məhsul buraxılışı və resurs məsləki göstəricilərinin müəyyənləşdirilməsi
  - sənayenin ayrı-ayrı sahələri üzrə perspektiv məhsul və məsrəf göstəricilərinin müəyyənləşdirilməsini
  - iqtisadiyyat sahələri üzrə əmək və kapital resurslarına olan perspektiv tələbatın həcmünün müəyyənləşdirilməsini
  - son tələbin əsas komponentləri üzrə perspektiv miqdarının müəyyənləşdirilməsini
  - iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələri üzrə məhsul buraxılışı həcmələrinin müəyyənləşdirilməsini
- 345.** Eviristik proqnozlaşdırma metodu nəyə əsaslanır?
- mövcud fakt və göstəricilərin təhlilinə
  - iqtisadi göstəricilərin riyazi modellər əsasında təhlilinə
  - √ Tədqiqatlara və əvvəl nəmalum olan faktların müəyyənləşməsinə
  - sahələrarası balans modelinə
- 346.** Məqsəd özündə nəyi əks etdirir?
- √ Obyektin arzu olunan vəziyyətini
  - Sosial-iqtisadi sistemin davamlı inkişafını
  - Sosial-iqtisadi sistemin artım templərinin azaldılmasını
  - Obyektin mövcud vəziyyətini
  - Sosial-iqtisadi sistemin sürətli inkişafını
- 347.** Sadalananlardan hansı proqnozlaşdırma metoda deyil
- √ Proqram – məqsədli metod
  - Borametrik metod
  - Ekspert rəyləri
  - Ekonometrik metod
  - Mexaniki ekstrapolyasiya
- 348.** Sabit ekstrapolyasiya metoduna görə:
- proqnozlaşdırılan vəziyyətin mövcud vəziyyətdən fərdi proporsionaldır
  - proqnozlaşdırılan vəziyyət mövcud vəziyyətə nisbətən əks-proporsional dəyişir
  - proqnozlaşdırılan vəziyyətin mövcud vəziyyətdən fərqli müntəzəm xarakterdədir
  - proqnozlaşdırılan vəziyyət mövcud vəziyyətə nisbətən qeyri-müntəzəm dəyişir.
  - √ proqnozlaşdırılan vəziyyət mövcud vəziyyətdən fərqlənir
- 349.** Mexaniki ekstrapolyasiya metoduna görə...
- kəmiyyətindən proqnozlaşdırılan göstərici bu günkü göstəriciyə mütənasib dəyişir,
  - proqnozlaşdırılan vəziyyət məqsədyönlü təsirlə müəyyənləşir
  - proqnozlaşdırılan vəziyyətlə mövcud vəziyyət arasında sinergetik əlaqələr
  - √ proqnozlaşdırılan vəziyyətlə mövcud arasındakı əlaqələr funksionaldı
  - proqnozlaşdırılan göstərici ilə bu günkü göstərici arasında hər hansı korrelyasiya əlaqələri mövcud deyil
- 350.** Normativ proqnozlaşdırma yanaşması nəyə əsaslanır?
- √ İctimai tələbatların dərki, məqsəd və resurs bazasının müəyyənləşməsi, məqsədyönlü təsirə
  - İnkişaf üçün zəruri olan resurs bazasının müəyyən edilməsinə
  - Texnoloji situasiyanın təhlilinə
  - İnkişaf tarixinin təhli
  - İqtisadi inkişaf meyillərin və inkişafa təsir edən amillərin müəyyən edilməsini
- 351.** Genetik proqnozlaşdırma yanaşması nəyə əsaslanır
- Obyektin inkişaf tarixinin təhlilinə

- Obyektin inkişaf qanunauyğunluqları və meyllərinin müəyyən edilməsinə
- √ İnkişaf proseslərinə məqsədyönlü təsirə
- Obyektin inkişaf qanunauyğunluqları əsasında hipotezlərin formalaşmasına
- Obyektin inkişafını şərtləndirən əsas amillərin müəyyən edilməsinə

352. Proqnozlaşdırma özündə nəyi əks etdirir

- obyektin gələcək vəziyyətini müəyyənləşdirən tədbirlər sisteminin hazırlanmasını
- Obyektin gələcək vəziyyətinə təsir edən amillərin aşkarlanması
- Obyektin struktur elementlərinin aşkarlanması
- √ obyektin gələcək vəziyyətini, onun dinamika və inkişaf yollarının təsvirinə yönələn elmi əsaslandırılmış cəhdləri
- Obyektin gələcək inkişaf yollarının təhlilini

353. Hipoteza nəyə əsaslanır

- √ institusiya və elmi-nəzəri baxışlara
- dialektika qanunauyğunluqlarına
- riyazi modelləşdirməyə
- statistik göstəricilərə
- institusiyaya

354. Elmi öncəgörmənin hansı formaları vardır

- hipotez
- √ proqnoz
- plan
- hipotez, plan, proqnoz
- hipotez, proqnoz

355. Proqnoz obyektin xüsusiyyətini xarakterizə edir

- keyfiyyət parametrlərini
- obyektin dinamika və transformasiyaya meylliliyini
- √ obyektin kəmiyyət və keyfiyyət parametrlərini
- heç bir cavab düzgün deyil
- kəmiyyət parametrlərini

356. Proqnoz özündə nəyi əks etdirir:

- obyektin gələcək vəziyyəti
- obyektiv gələcək vəziyyətini müəyyənləşdirən tədbirlər sistemi
- obyektin gələcək vəziyyətini şərtləndirən amilləri
- obyektin gələcək vəziyyətinin izahını
- √ obyektin gələcək vəziyyəti və obyektin alternativ inkişaf yolları barədə elmi əsaslandırılmış təsəvvürlər

357. Proqnoz metoduna aid deyil

- retrospeksiya
- √ indiqativ metod
- interpolasiya
- reqressiya.
- delfi metodu

358. Proqnoz anlayışını izah edin

- gələcək haqqında təsəvvü verir
- √ gələcək haqqında ehtimaldır
- informasiya sisteminin ehtimalıdır
- hamısıdır
- gələcək haqqında informasiya verir

359. Müəssisənin istehsal xərcləri funksiyasının sadə formasına nə aid deyil?

- y
- a
- ✓ e
- b
- c

360. Müxtəlif ölkələrin təcrübəsinə əsaslanaraq, indikiativ planlaşdırma anlamına neçə tərəflərdən yanaşmaq olar.

- 1
- 3
- ✓ 4
- 5
- 2

361. İndikiativ planın tərkibinə daxildir: Səhv cavab tapın

- ölkənin sosial-iqtisadi inkişafının mühüm istiqamətləri;
- maliyyə resurslarının zəruri həcmi;
- istehsal resurslarının zəruri həcmi;
- ✓ istehsalın inkişaf göstəriciləri;
- sosial-iqtisadi inkişafa dövlət orqanlarının təsir alətləri;

362. İndikiativ Planlaşdırmanın strukturu aşağıdakı bölmələrdən ibarətdir: Səhv cavab tapın

- sosial-iqtisadi inkişafın məqsədini səciyyələndirən göstəricilər;
- istehlak bazarı göstəricilərinin vəziyyəti;
- istehsal amillərinin dinamikası göstəriciləri;
- ✓ ölkənin sosial-iqtisadi inkişafının mühüm istiqamətləri;
- istehsalın inkişaf göstəriciləri;

363. İndikiativ Planlaşdırmanın strukturu aşağıdakı bölmələrdən ibarətdir: Səhv cavab tapın

- sosial-iqtisadi inkişafın məqsədini səciyyələndirən göstəricilər;
- istehlak bazarı göstəricilərinin vəziyyəti;
- istehsal amillərinin vəziyyəti göstəriciləri;
- ✓ istehsal resurslarının zəruri həcmi;
- istehsalın inkişaf göstəriciləri;

364. Ümumi əlamətlərinə görə İndikiativ Planlaşdırma proseslərin əlaqələndirilməsi üsullarının məcmu kimi harada çıxış edir?: Səhv cavab tapın

- dövlət tərəfindən həyata keçirilən makroproqramlarda
- regional büdcə planlaşdırmasında
- müəssisə planlarında reallaşdırılan mikroplanlaşdırmada
- ✓ istehsalın inkişaf planlaşdırmasında
- mezoplanlaşdırmada

365. Ümumi əlamətlərinə görə İndikiativ Planlaşdırma proseslərin əlaqələndirilməsi üsullarının məcmu kimi harada çıxış edir?: Səhv cavab tapın

- regional proqram planlaşdırmasında
- mezoplanlaşdırmada
- regional büdcə planlaşdırmasında
- ✓ istehsal amillərinin dinamikasının planlaşdırmasında
- yerli büdcə planlaşdırmasında

366. Ümumi əlamətlərinə görə İndikiativ Planlaşdırma proseslərin əlaqələndirilməsi üsullarının məcmu kimi harada çıxış edir?: Səhv cavab tapın
- dövlət tərəfindən həyata keçirilən makroproqramlarda
  - makroplanlaşdırmada
  - yerli proqram planlaşdırmasında
  - ✓ maliyyə resurslarının planlaşdırmasında
  - makroproqnozlarda
367. Mərkəzi bank niyə uçot stavkasını azaldır?
- ✓ kreditə tələbatı artırmaq üçün
  - valyuta məzənnəsi yüksəltmək üçün
  - vergilərin aşağı salmaq üçün
  - daxili qiymətə təsir göstərən xarici amillərin qüvvədən salmaq üçün
  - tədiyə balansının vəziyyəti sabitləşdirmək üçün
368. Təsərrüfat vahidlərinin qarşılıqlı iqtisadi əlaqələri neçə növə (tipə) bölünür:
- 3
  - ✓ 2
  - 4
  - 6
  - 5
369. Neoklassik modelin əsas qüsurlarını belə qeyd etmək olar: səhv cavabı tapın
- buraxılış xərcləri funksiyasının qeyri-xəttiliyi və diskret olması (diskret-bir müddətə vaxta) müəyyən kəmiyyətin nəzərə alınması
  - ✓ iqtisadi proseslərdə müəyyənliklər və qeyri-təsadüflər (makro-mikrosəviyyələrdə qərarların qəbulunu asanlaşdırır
  - buraxılış xərcləri funksiyasının qeyri-xəttiliyi və diskret olması (diskret-bir müddətə vaxta) müəyyən kəmiyyətin nəzərə alınması
  - xarici effektin mövcudluğu
  - ictimai nemətin adantiv olması (bölünməzliyi)
370. Neoklassik modelin əsas qüsurlarını belə qeyd etmək olar: səhv cavabı tapın
- buraxılış xərcləri funksiyasının qeyri-xəttiliyi və diskret olması (diskret-bir müddətə vaxta) müəyyən kəmiyyətin nəzərə alınması
  - ictimai nemətin adantiv olması (bölünməzliyi)
  - ✓ iqtisadi inkişafın təkamül mexanizminin fəaliyyətsizliyi (uzaq perspektiv üçün istehsalın təşkili metodları və texnologiyaların qabaqcadan müəyyənliyi).
  - iqtisadi proseslərdə qeyri-müəyyənliklər və təsadüflər (makro-mikrosəviyyələrdə qərarların qəbulunu çətinləşdirirlər).
  - xarici effektin mövcudluğu
371. Xərclərin xüsusi çəkisi heablanır:
- ✓ $F(x) = y : x = a : x + b + cx$
  - $F(x) = y : x = a : x + c + b x$
  - $F(x) = x : y = x : a + b + cx$
  - $F(x) = y : x = x : a + b + cx$
  - $F(x) = x : y = a : x + b + cx$
372. UMM hesablanarkən hesaba alınmır:
- xidmətlərin əmək haqqı
  - transfert ödəmələr
  - mənzilə görə icarə haqqı
  - ✓ avtomobil kompaniyasının istiqrazının
  - kompaniyanın ehtiyatının artırılması
373. UMM-n, deflyatoru

- sürətlənmiş infilyasiyada yüksəlir
- nominal MMM-n, cari UMM-a nisbəti
- ✓ Nominal UUM-n,real UUM-a nisbəti
- Real UUM-n, nominal UUM-a nisbəti
- Sürətlənmiş infilyasiyada azalır

374. ÜDM- ölçülür:

- ixrac qiymətində
- fərdi sahibkarlıq qiymətində
- əsas qiymətlərdə
- istehsalçının qiymətində
- ✓ bazar qiymətində

Makroiqtisadi təhlil aparılır:

375. A) milli sərvətin struktur və dinamikasının təhlili
B) xarici iqtisadi əlaqələrin təhlili
C) regionların inkişafının təhlili
D) milli təhlükəsizlik səviyyəsinin qiymətləndirilməsi

- ✓ ABCD
- CD
- BC
- AB
- ABC

Makrosəviyyədə təhlil aparılır:

376. A) ölkənin iqtisadi inkişaf səviyyəsi və istehsalın həcmi üzrə
B) makroiqtisadi artımın təhlili
C) istehsalın effektivliyinin təhlili
D) investisiya prosesinin təhlili

- ✓ ABCD
- CD
- AB
- BC
- ABC

377. Müəssisənin istehsal xərcləri funksiyasında istehsal miqyasının artması ilə əlaqədar olaraq istehsal şəraitinin pisləşməsinə əks etdirən parametrlə nə əks etdirir?

- e
- b
- y
- ✓ c
- a

378. Müəssisənin istehsal xərcləri funksiyasında buraxılışının həcmindən asılı olmayan şərti-daimi xərclərin həcminə proporsional və ondan asılı olan xərcləri nə əks etdirir?

- c
- y
- ✓ b
- e
- a

379. Müəssisənin istehsal xərcləri funksiyasında buraxılışının həcmindən asılı olmayan şərti-daimi xərcləri nə əks etdirir?

- y
- a
- b
- c

✓ e

380. Müəssisənin istehsal xərcləri funksiyasının sadə formasına nə aid deyil?

- a
- ✓ v
- y
- b
- x

381. Müəssisənin istehsal xərcləri funksiyasının sadə formasına nə aid deyil?

- y
- b
- ✓ s
- a
- x

382. Müəssisənin istehsal xərcləri funksiyasının sadə formasına nə aid deyil?

- y
- c
- b
- ✓ t
- a

383. Müəssisənin istehsal xərcləri funksiyasının sadə formasına nə aid deyil?

- c
- b
- ✓ q
- a
- x

384. ÜMM-un dəyərcə dəyişməsinə əks etdirən göstərici

- transfert xərclər
- pərakəndə qiymətlər
- ✓ qiymət defilyatoru
- qiymət səviyyəsi
- qiymət dərəcəsi

385. ÜDM-un hesablandığı qiymətlər

- hamısı düzdür
- istehlakçı qiyməti
- müqayisəli qiymət
- istehsalçı qiyməti
- ✓ bazar qiyməti

ÜMM-un hesablanması metodları hansılardır?

386. a) istehsalın həcminə görə.
b) xərclərin həcminə görə.
c) gəlirlərin məcmuuna görə.
d) milli gəlirin həcmihə görə

- b.c.d
- a.b.c
- ✓ a.d.b

387. Transaksion xərclərə daxildir:(bu istiqamətin əsası R.Konz tərəfindən

işlənilmişdir

- istehlakçının üstünlüyü
- qiymət haqqında məlumatların toplanılması
- danışıqların aparılması və sazişlərin bağlanması
- ✓ cavablar düzdür
- rəqabət haqqında məlumatların toplanması

388. Keynıs təkıd edırkı, ıstehlak xərclərinin həcmi asılıdır:

- təklifin artmasından
- ✓ sərəncamda qalan gəlirin səviyyəsindən
- istehlakçının yaşayış yerindən
- ailə üzvlərinin sayından
- pul təklifinin artım tempindən

389. Keynıs konsepsiyasına uyğun olaraq ıstehlak xərcləri:

- əgər sərəncamda qalan gəlir artırsa ıstehlak xərcləri aşağı düşür
- faiz stafkası aşağı düşürsə, əmanətin kəmiyyəti artır.
- əmanət əyrisi sağa hərəkət edir.
- sərəncamda qalan gəlir artırsa, əmanətin xüsusi cəkisi artır
- ✓ ıstehlak xərcləri birbaşa sərəncamda qalan gəlirə təsir göstərir

390. Aşağıdakılardan hansı ümumi milli məhsula daxildir:

- yeni qiymətli kağızların alınması
- maddi nemətlərin ümumi ıstehsalı
- ixrac məhsulları
- tələbələrin ailələrindən aldığı pul
- ✓ kitab mağazasında yeni dərsliyin dəyəri

391. ÜDM-n həcmi asılıdır:

- nemətlərin ıstehsal həcmi
- daxili investisiyanın həcmi
- qiymət dinamikası
- ✓ nemətlərin qiymətləri
- nemətlərin ıstehsalına ıstifadə olunan resusrlar

392. Defınasion funksiya – məsələn maddi nemətlər bazarında məcmu tələbat düsturuna nə aid deyil?

- Yd
- Ds
- ✓ Ed
- Ik
- I

393. İnstıtusional funksiya, modelin parametrləri arasındakı əlaqə. Məsələn, vergi daxilolmaları, gəlirin həcmi və ona tətbiq olunan vergi stavkasından asılılığı düsturuna nə aid deyil?

- Ty
- Y
- ✓ E
- T,Y
- T

394. əhalinin ictimai güzəranının mak-na daxildir.

- a) azadlıq
- c) təhlükəsizlik

- d) qiymət stabilliyi.
- ✓ a.b.c
- b) bərabərlik.

395. Dövlət borcunun artımına nə səbəb olur?

- əsaslandırılmamış emisiya hesabına inflyasiyanın yüksəlməsi
- ✓ milli iqtisadiyyatın istehsal imkanlarının azalmasına
- dövlətin investisiya imkanlarının genişlənməsi
- fiziki və hüquqi şəxslərin gəlirinə vergi stavkasının yüksəlməsinə
- əhalinin real gəlirlərinin azalması

396. Şəhər kənarında ailənin ev alması əksini tapır:

- xalis ixracda
- dövlət xərcində
- ✓ investisiya xərclərində
- uzun müddətli istehlak məhsullarının alınması xərclərində faiz stavkasında

əhalinin gəlirlərinə aiddir:

397.

- A) Kənarı görünmüş xidmətlərə görə gəlirlər:
- B) Gizli iqtisadiyyatdan gəlirlər
- C) Sosial mühitdə rəsmi iqtisadiyyatın fəaliyyəti ilə əlaqədar
- D) Dvidentlər
- E) Renta gəlirləri

- ✓ ADE
- ABD
- BCD
- BDE
- ABC

əhalinin gəlirlərinə aiddir:

398.

- A) Məlum olmayan gəlirlər
- B) Qiymətli kağızların satışından
- C) Daşınmaz əmlakdan
- D) Kənd təsərrüfatı məhsulları satışından
- E) Müxtəlif əşyaların satışından

- ✓ BCDE
- ABDE
- ABC
- A
- ABCD

399. İstehlaka getməyən milli gəlir adlanır

- məcmu tələb
- ✓ ümumimiyətim.
- ümumi xərc
- ümumi daxili məhsul
- ümumiməğlir.

400. əhalinin iqtisadi güzəranının mak-na daxil deyildir

- tam məşğulluq
- iqtisadi artım
- ✓ təhlükəzlilik
- xarici iqtisadi tarazlıq
- qiymət stabilliyi

401. İntestisiya və ya kapital qoyuluşu nədir

- gəlirin, cari dövrdə istifadə olunan hissəsidir
- daşınmaz əmlakd
- uzun müddətli məhsul istehsalına sərf olunan vəsaitdir
- suallar düzdür
- √ istehsala və qeyri istehsala qoyulmuş bəsaitlərin cəmidir

402. əhalinin əmanəti

- ev təsərrüfatında yığılmış əmlak
- qiymətli kağızlar
- √ gəlirlərin istifadə olunmamış hissəsi
- cavablar düz deyilş
- real kassa qalığı (Piqu effekti).

403. Dövlət borcu hansıdır?

- dövlət xərcləri
- müdafiə xərcləri
- xarici borcların gələcək ödənişləri
- hamısı birlikdə
- √ büdcə defisiti

404. Transfert tədiyyələr hesab olunur:

- √ əmtəə və xidmətlər istehsalı ilə şərtlənməyən ödəmələr
- istehsal olunmuş məhsulun gəlir forması olmayan hissəsi
- renta gəlirləri
- məcmu gəlirlə, vergi və qeyri vergi məcburi tədiyyələrin fərqi kimi
- vaxtı ötmüş tədiyyələr

405. Qiymətin yüksəldiyi, istehsalın həcmnin dəyişmədiyi halda:

- Real ÜDM artar
- √ nominal ÜDM artar
- real həyat səviyyəsi yüksələr
- real ÜDM azalar
- nominal ÜDM azalar

əhalinin xərclərinə aiddir:

406. A) İstehlak məhsullarına xərclər
B) Kommunal xərcləri
C) Üzvülük haqları
D) əmanətləri
E) Qiymətli kağızların alınması

- √ ABC
- ABE
- BCD
- BCE
- ABD

əhalinin müxtəlif mənbələrdən aldığı gəlirlər bölünür:

407. A) Nominal gəlirlər
B) Real gəlirlər
C) Sərəncamda qalan gəlirlər
D) Aktivlərdə dəyişmələr

- √ ABC
- BCD
- ACD
- CD

- ABD
- əhalinin gəlirlərinə aiddir:
408. A) Mülkiyyətdən gəlirlər
B) Bank əmanətlərindən gəlirlər
C) Müxtəlif dividendlər
D) Renta dividendləri
E) Gizli yolla əldə edilən gəlir
- √ ABCD
  - ABDE
  - BCDE
  - CDE
  - ABCE
- əhalinin pul gəlirlərinə daxildir:
409. A) Sahibkarlıq fəaliyyətindən gəlirlər
B) Pensiyalar
C) Təqaüdlər
D) Müxtəlif yardımlar
E) Mənbəyi məlum olmayan gəlirlər.
- √ ABCD
  - BDE
  - BCDE
  - ABDE
  - ABCE
410. Təhlükəli vəziyyətin yaranması haqqında hansı xüsusi göstəricilər sistemi xəbər verə bilər?: Səhv cavabı tapın
- artım tempi;
  - məşğulluq səviyyəsi (aktiv əhaliyə nisbətən işsizlərin 2,5%-qədər olması).
  - sənaye istehsalı – 2%;
  - √ aqrar istehsal -3%
  - investisiya – 2,5%;
411. Təhlükəli vəziyyətin yaranması haqqında hansı xüsusi göstəricilər sistemi xəbər verə bilər?: Səhv cavabı tapın
- istehlak məhsullarının qiymətlərinin illik artımı (ab-ölkələri ilə müqayisədə 1% yüksək olması);
  - idxalın ixracı 90% üstələməsi;
  - artım tempi;
  - ÜDM – 2%;
  - √ aqrar istehsal -5%
412. Ölkəmizdə iqtisadi inkişafın tənzimlənməsi məqsədi ilə zəruri hüquqi-normativ aktlar qəbul edilmişdir. Səhv cavabı tapın
- Statistika haqqında AR-n Qanunu, 18.02.1994
  - Dövlət vergisi xidməti haqqında AR-n Qanunu, 21.06.1992
  - √ Rəqabət haqqında AR-n Qanunu, 25 XI 1999
  - Fiziki şəxslərdən gəlir vergisi haqqında AR-n Qanunu, 24.06.1992., 14.04.1994., 20.06.1995., 29.08.1995.
  - Hüquqi şəxslərin mənfəətindən və gəlirlərinin ayrı-ayrı növlərindən vergilər haqqında AR-n Qanunu, 09.11.1991., 14.04.1994., 02.05.1995
413. Ölkəmizdə iqtisadi inkişafın tənzimlənməsi məqsədi ilə zəruri hüquqi-normativ aktlar qəbul edilmişdir. Səhv cavabı tapın
- Valyuta tənzimi haqqında AR-n Qanunu, 24.10.1994
  - Mühəsibat uçotu haqqında AR-n Qanunu, 24.03.1995
  - Sığorta haqqında AR-n Qanunu, 05.01.1993
  - AR-nın Milli Bankı haqqında AR-n Qanunu, 07.08.1992, 10.02.1993
  - √ Rəqabət haqqında AR-n Qanunu, 25 XI 1999
414. Ölkəmizdə iqtisadi inkişafın tənzimlənməsi məqsədi ilə zəruri hüquqi-normativ aktlar qəbul edilmişdir. Səhv cavabı tapın

- İstehlakçı hüquqlarının müdafiəsi haqqında AR-n Qanunu, 19.09.1995
- Büdcə sistemi haqqında AR-n Qanunu, 01.2.1992
- Haqsız rəqabət haqqında AR-n Qanunu, 02.06.1995
- Investisiya fəaliyyəti haqqında AR-n Qanunu, 13.01.1995
- ✓ Rəqabət haqqında AR-n Qanunu, 25 XI 1999

415. Ölkəmizdə iqtisadi inkişafın tənzimlənməsi məqsədi ilə zəruri hüquqi-normativ aktlar qəbul edilmişdir. Səhv cavabı tapın

- Əmtəə bircası haqqında 25.05.1994
- Aqrar islahatın əsasları haqqında AR-n Qanunu 18.02.1995
- ✓ Rəqabət haqqında AR-n Qanunu, 25 XI 1999
- Lizin q xidməti haqqında AR-n Qanunu, 29.11.1994
- Auditor xidməti haqqında AR-n Qanunu, 16.09.1994

416. Ölkəmizdə iqtisadi inkişafın tənzimlənməsi məqsədi ilə zəruri hüquqi-normativ aktlar qəbul edilmişdir. Səhv cavabı tapın

- Qiymətli kağızlar haqqında AR Qanunu, 24.11.1992, 29.08.1995
- ✓ Rəqabət haqqında AR-n Qanunu, 25 XI 1999
- Səhmdar cəmiyyəti haqqında AR-n Qanunu, 12.07.1994
- Müflisləşmə və iflas haqqında AR-n Qanunu, 22.07.1994
- Girov haqqında AR-n Qanunu, 15.07.1994

417. Ölkəmizdə iqtisadi inkişafın tənzimlənməsi məqsədi ilə zəruri hüquqi-normativ aktlar qəbul edilmişdir. Səhv cavabı tapın

- ✓ Rəqabət haqqında AR-n Qanunu, 25 XI 1999
- Əhalinin məşğulluğu haqqında AR-n Qanunu, 27.06.1991
- İcarə haqqında AR-n Qanunu 30.04.1992
- Müəssisələr haqqında AR-n Qanunu, 01.07.1994
- Antiinhisar fəaliyyəti haqqında AR-n Qanunu, 04.03.1993

418. Ölkəmizdə iqtisadi inkişafın tənzimlənməsi məqsədi ilə zəruri hüquqi-normativ aktlar qəbul edilmişdir. Səhv cavabı tapın

- ✓ Rəqabət haqqında AR-n Qanunu, 25 XI 1999
- Mülkiyyət haqqında AR Qanunu, 09 noyabr 1991
- AR-n iqtisadi müstəqilliyinin əsasları haqqında AR-n Konstitusiyaya Qanunu 25.05.1991
- Dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsi haqqında AR-n Qanunu 07.01.1993
- Sahibkarlıq fəaliyyəti haqqında AR-n Qanunu, 15 XII 1992

419. Fransada Planın əsas məzmunu nəyi əhatə edir:

- ✓ dövlət tədbirlərinə uyğun olaraq kapital qoyuluşlarının maliyyə mənbəylərini
- dövlət tədbirlərinə uyğun olaraq kapital qoyuluşlarının nəticələrini
- dövlət tədbirlərinə uyğun olaraq kapital qoyuluşlarının prioritetlərini
- dövlət tədbirlərinə uyğun olaraq kapital qoyuluşlarının məqsədlərini
- dövlət tədbirlərinə uyğun olaraq kapital qoyuluşlarının istiqmətlərini

420. Makroiqtisadi modeldən fərqli olaraq mikroiqtisadi modellər iqtisadiyyatın ayrı-ayrı bölmələrini, sahələrini əks etdirir. Makroiqtisadi modellə, mikro modelin fərqləndirilməsində neçəli fikir vardır?

- 2
- 6
- ✓ 4
- 5
- 3

421. Defnasion funksiya – məsələn maddi nemətlər bazarında məcmu tələbat düsturuna nə aid deyil?

- ✓ Ed
- Xixrac
- I

- Yd
- Ds

422. Bazar qiymətləri səviyyəsinin dəyişilməsi nə ilə nəticələnir:

- fizikal siyasətin nəticələrinə təsir göstərmir
- fizikal siyasətin həyata keçirilməsində iştirak etmir
- ✓ fizikal tədbirlərin fəaliyyətini azaldır
- dövlətin xərc və vergi multiplikatorunun effektini artırır
- fizikal tədbirlərin effektini artırır

423. Keçid dövründə maliyyə – iqtisadi stabilliyə nail olmaq üçün hansı tədbirlərin həyata keçirilməsi zəruridir:

- qiymət üzərindən dövlət nəzarətinin götürülməsi
- dövlət büdcə kəsirinin azaldılması
- xüsusi sahibkarlığın sərbəstliyi
- xarici – iqtisadi fəaliyyət üzərindən dövlət inhisarının götürülməsi
- ✓ əhalinin pul gəlirlərinin və əmək haqqının azalması

424. Sizin fikrinizcə inflyasiya nədir?

- ✓ kağız pulların hərdən çox artıqlığı nəticəsində qiymətin yüksəldilməsi
- pulun alıcı qabiliyyətinin aşağı düşməsidir
- qiymətin artımı, ÜDM – un real həcmindən artımından aşağıdır
- bunların heç biri düz deyildir
- qiymətin artımı, ÜDM – un real həcmindən artımından üstündür

425. Aşağıda göstərilən vergilərdən hansı müvəffəqiyyətlə son istehlak üzərinə keçirilə bilər:

- sosial ödəmələr
- vərsiliyyə vergilər
- korporasiyaların gəlirlərinə vergilər
- sosial vergilər
- ✓ aksizlər

426. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində vergi aşağıdakı funksiyalardan hansını yerinə yetirir:

- fizikal
- tənziomedici
- stimullaşdırıcı
- ✓ hamısını birlikdə
- sosial

427. Əmanətlərlə investisiya arasında olan əlaqə:
A) əmanətin həcmi yüksəldikdikcə investisiya tələb azalır.
B) əmanətin həcmi azaldıqca investisiyaya tələbat yüksəlir.
C) əmanətin həcmi sabit olduğu halda investisiya ilə üst-üstə düşür.
D) Investisiyanın artması məhsulun azalması ilə müsbət olunur.

- ✓ ABC
- BCD
- ABD
- BD
- ACD

428. Həyat səviyyəsinin fərqlənməsi səbəbləri

- təhsillə əlaqədar
- məlumatlılıq
- bacarıq və qabiliyyət
- ✓ cavablar düzdür

- təcürbə və bilik

429. Cəmiyyətin gəlirlərinin həyat səviyyəsinə təsir istiqamətləri

- təhsil sferası
- səhiyyə
- istirahət və əyləncə
- ✓ cavablar düzdür
- mədəniyyət və incəsənət

430. Mərkəzi uçot stavkasını yüksəldərsə, nəyə səbəb ola bilər:

- kommersiya banklarının ehtiyatlarının azalmasına
- ✓ mərkəzi bankın şöbələrinin depozitinə qoyulmuş əmanətlərin stimullaşdırılmasına
- kommersiya banklarına verilən ssudaların həcmnin artmasına
- kommersiya banklarının ehtiyatındakı məbləğin artmasına

431. Cini əmsalı 0,22 – dən 0,35 – ə yüksəlmiş halda:

- adambaşına real gəlirlər azalmışdır
- nominal gəliri qeydə alınmış şəxslər varlanmışdır
- «yaşayış minimumu» - ndən aşağı gəliri olan ailələrin sayı artmışdır
- hamısı birlikdə
- ✓ gəlirlərin diferensiasiyası yüksəlmişdir

432. Harada ki, pul təklifi vardır, orada dövlət hökmandır və onun hüddunu müəyyən edir. Deməli, pul təklifi (ms) və pul tələbatı (md) arasında tarazlıq olmalıdır. Bu düstura nə aid deyil?

- p
- m
- h
- ✓ s
- l

433. Harada ki, pul təklifi vardır, orada dövlət hökmandır və onun hüddunu müəyyən edir. Deməli, pul təklifi (ms) və pul tələbatı (md) arasında tarazlıq olmalıdır. Bu düstura nə aid deyil?

- p
- m
- h
- ✓ c
- l

434. Harada ki, pul təklifi vardır, orada dövlət hökmandır və onun hüddunu müəyyən edir. Deməli, pul təklifi (ms) və pul tələbatı (md) arasında tarazlıq olmalıdır. Bu düstura nə aid deyil?

- P
- r
- h
- ✓ z
- y

435. Ümumi pul kütləsinin funksional asılı hesablaşma düsturuna nə aid deyil?

- P
- m
- h
- ✓ e
- l

436. Ümumi pul kütləsinin funksional asılı hesablamada düsturuna nə aid deyil?
- P
  - r
  - h
  - ✓ x
  - Y
437. Ümumi pul kütləsinin funksional asılı hesablamada düsturuna nə aid deyil?
- P
  - m
  - h
  - ✓ f
  - Y
438. Pula olan tələbatın hesablamada düsturuna nə aid deyil?
- ✓ n
  - y
  - m
  - h
  - P
439. Əmanətlə investisiyanın üst-üstə düşdüyü halda belə o investisiyaya tələbatı olanın əlinə düşəcək, ya yox. Çünki əmanətin hərəkət etdiyi yol yüksək faiz stavkasını keçir və ona görə də iş adamlarının çoxu kredit alınmasına yaxın düşə bilmirlər. Deməli, aşağıdakı tədbirlərə əməl olunması vacib sayılmalıdır. Səhv cavabı tapın
- belə əsas vardır ki, bazar mexanizmi investisiya ilə əmanət həcmi arasında uyğunluq yarada bilmir və bunsuz bazar fəaliyyət göstərə bilməz. Deməli, dövlət öz tənzimləyici rolunu göstərməlidir.
  - əmtə bazarının makroiqtisadi tarazlığı üçün dövlət pul siyasətindən ağılla istifadə etməlidir. Belə ki, dövlət faiz stavkasının uzun müddətə saxlanılmasını azaltmalı, onun maneəyə çevrilməsinə imkan verməməlidir.
  - əmanətlərin qeyri-məhsuldar istifadəsini aradan qaldırmaq lazımdır.
  - ✓ pulun bir hissəsi ticarət və xidmət sahələrində dövr etmək üçün gərəkdir.
  - bazar təsərrüfatı əmanətlərin bank və fond birjalarında cəmlənməsini tələb edir.
440. Əmanətlə investisiyanın üst-üstə düşdüyü halda belə o investisiyaya tələbatı olanın əlinə düşəcək, ya yox. Çünki əmanətin hərəkət etdiyi yol yüksək faiz stavkasını keçir və ona görə də iş adamlarının çoxu kredit alınmasına yaxın düşə bilmirlər. Deməli, aşağıdakı tədbirlərə əməl olunması vacib sayılmalıdır. Səhv cavabı tapın
- Belə əsas vardır ki, bazar mexanizmi investisiya ilə əmanət həcmi arasında uyğunluq yarada bilmir və bunsuz bazar fəaliyyət göstərə bilməz. Deməli, dövlət öz tənzimləyici rolunu göstərməlidir.
  - Əmtə bazarının makroiqtisadi tarazlığı üçün dövlət pul siyasətindən ağılla istifadə etməlidir. Belə ki, dövlət faiz stavkasının uzun müddətə saxlanılmasını azaltmalı, onun maneəyə çevrilməsinə imkan verməməlidir.
  - Əmtə bazarının bərqərar olunmasına inflyasiya güclü təsir göstərir. Inflyasiya cari tələbatı stimullaşdıraraq qiymətin qalxmasına səbəb olur ki, əmanətçilər daha çox xərcləməli olurlar və bu özünü qiymətin yenidən yüksəlməsinə səbəb olur.
  - ✓ pulun bir hissəsi ticarət və xidmət sahələrində dövr etmək üçün gərəkdir.
  - Bazar təsərrüfatı əmanətlərin bank və fond birjalarında cəmlənməsini tələb edir.
441. Bazarı, digər iqtisadi fəaliyyətdən fərqləndirən əlamətlər bunlardır: Səhv cavabı tapın
- bazarda əmtəələrin yerləşdirilməsi sərbəstdir.
  - hər birinin ümumi bazar qiymətinə təsiri əhəmiyyətli olur.
  - sərbəst bazarda bütün satıcılara bərabər hüquq verilməlidir.
  - ✓ bazar təsərrüfatı əmanətlərin bank və fond birjalarında cəmlənməsini tələb edir.
  - bazarda maliyyənin yerləşdirilməsi sərbəstdir. bazarda istənilən sayda istehsalçıların
442. Bazarı, digər iqtisadi fəaliyyətdən fərqləndirən əlamətlər bunlardır: Səhv cavabı tapın
- müştəkkil bazar ondan çıxmanı məhdudlaşdırmır.
  - bazarda maliyyənin yerləşdirilməsi sərbəstdir.

- bazarda istənilən sayda istehsalçıların hər birinin ümumi bazar qiymətinə təsiri əhəmiyyətli olmur.
- √ bazar təsərrüfatı əmanətlərin bank və fond birjalarında cəmlənməsini tələb edir.
- bazarda əmtəələrin yerləşdirilməsi sərbəstdir.

443. Bazarı, digər iqtisadi fəaliyyətdən fərqləndirən əlamətlər bunlardır: Səhv cavabı tapın

- material resurslarının yerləşdirilməsi sərbəstdir.
- bazarın bütün iştirakçılarının hamısı bazar haqqında tam informasiyaya malik olmalıdır.
- bazarda maliyyənin hərəkəti sərbəstdir.
- √ bazar təsərrüfatı əmanətlərin bank və fond birjalarında cəmlənməsini tələb edir.
- bazar bütün iştirakçılar üçün bərabər şərait yaratmalıdır

444. Bazarı, digər iqtisadi fəaliyyətdən fərqləndirən əlamətlər bunlardır: Səhv cavabı tapın

- material resurslarının hərəkəti sərbəstdir.
- bazarda əmtəələrin yerləşdirilməsi sərbəstdir.
- bazarda maliyyənin yerləşdirilməsi sərbəstdir.
- √ bazar təsərrüfatı əmanətlərin bank və fond birjalarında cəmlənməsini tələb edir.
- bazarda insanların yerləşdirilməsi sərbəstdir.

445. Bazarı, digər iqtisadi fəaliyyətdən fərqləndirən əlamətlər bunlardır: Səhv cavabı tapın

- müştəkkil bazar ondan çıxmanı məhdudlaşdırmır.
- bazar bütün iştirakçılar üçün bərabər şərait yaratmalıdır
- bazarda əmtəələrin hərəkəti sərbəstdir.
- √ bazar təsərrüfatı əmanətlərin bank və fond birjalarında cəmlənməsini tələb edir.
- bazarda istənilən sayda istehsalçıların hər biri öz qiymətini təklif etməkdə sərbəstdirlər.

446. Bazarı, digər iqtisadi fəaliyyətdən fərqləndirən əlamətlər bunlardır: Səhv cavabı tapın

- müştəkkil bazar ona daxil olmanı məhdudlaşdırmır
- bazarda istənilən sayda istehsalçılar iştirak edirlər.
- bazarda istənilən sayda istehsalçıların hər biri öz qiymətini təklif etməkdə sərbəstdirlər.
- √ bazar təsərrüfatı əmanətlərin bank və fond birjalarında cəmlənməsini tələb edir.
- bazarda insanların hərəkəti sərbəstdir.

447. Nemçinov makroiqtisadi model vasitəsilə nəyi tədqiq etmişdir?

- √ geniş təkrar istehsal potensialını
- cəmiyyətin bütün üzvləri minimum yaşayış səviyyəsini,
- əmək haqqı /ödəniş/ çəkilən əməyə müqabilliyini,
- dövlət ehtiyacı üçün verilən xərclər və xidmətlər, material, əmək və maliyyə resursları ilə təmin olunmasını
- iqtisadiyyatın inkişafı əmək resurslarının aktiv hissəsini,

448. Nemçinov makroiqtisadi model vasitəsilə nəyi tədqiq etmişdir?

- √ milli iqtisadiyyatın tarazlığını,
- dövlət ehtiyacı üçün verilən xərclər və xidmətlər, material, əmək və maliyyə resursları ilə təmin olunmasını,
- əmək haqqı /ödəniş/ çəkilən əməyə müqabilliyini,
- cəmiyyətin bütün üzvləri minimum yaşayış səviyyəsini,
- iqtisadiyyatın inkişafı əmək resurslarının aktiv hissəsini,

449. Nemçinov makroiqtisadi model vasitəsilə neçə məsələni tədqiq etmişdir?

- 1
- √ 3
- 4
- 5
- 2

450. əmtəə istehsalı və bazar iqtisadiyyatının mövcudluğu şəraitində müasir makromodellərin qarşısında aşağıdakı vəzifələr durur: Səhv cavabı tapın
- İqtisadiyyatın inkişafı əmək resurslarının aktiv hissəsini tam əhatə etməlidir;
  - Əmək haqqı /ödəniş/ çəkilən əməyə müqabil olmalıdır;
  - Dövlət ehtiyacı üçün verilən xərclər və xidmətlər, material, əmək və maliyyə resursları ilə təmin olunmalıdır;
  - √ Sosial-iqtisadi təhlil – nəticə və səbəb əlaqələrinin aşkar edilməsi, nəzəri prinsiplər, altsistemlər və sistemüstü əlaqələrin xırdalanması nəzərə alınmaqla, dəyanətli qanunauyğunluqların təhlili.
  - Cəmiyyətin bütün üzvləri minimum yaşayış səviyyəsi ilə təmin olunmalıdır.
451. əmtəə istehsalı və bazar iqtisadiyyatının mövcudluğu şəraitində müasir makromodellərin qarşısında aşağıdakı vəzifələr durur: Səhv cavabı tapın
- Xalq təsərrüfatı mütənasiblikləri və artım sürəti, dəyər ifadəsində, əmək və cinsi ölçülərdə bir-biri ilə əlaqələndirilməlidir
  - Əmək haqqı /ödəniş/ çəkilən əməyə müqabil olmalıdır;
  - Dövlət ehtiyacı üçün verilən xərclər və xidmətlər, material, əmək və maliyyə resursları ilə təmin olunmalıdır;
  - √ Sosial-iqtisadi təhlil – nəticə və səbəb əlaqələrinin aşkar edilməsi, nəzəri prinsiplər, altsistemlər və sistemüstü əlaqələrin xırdalanması nəzərə alınmaqla, dəyanətli qanunauyğunluqların təhlili.
  - Əhalinin pul gəlirləri fondu, məhsul fondu ilə uzlaşdırılmalıdır;
452. Akselerator – differensiallaşdırıcı kəmiyyətdir. İdarə olunan istemdə çıxış kəmiyyətinin giriş kəmiyyətinin sürətinə mütənasib artmasını göstərir.
- $J(t)$
  - r
  - √ $E(d)$
  - $Z(t)$
  - $Z(t)$
453. Multiplikator – idarə olunan sistemin çıxış kəmiyyətinə müsbət əks əlalqə təsiri göstərən vahiddən böyük əmsaldır. Bu düsturda nə yoxdur?
- X
  - a
  - √ e
  - $1-a$
  - y
454. Ümumiyyətlə F.Gene, varlı torpaq sahiblərini müflisləşdirə bilən yeddi-səkkiz səbəb göstərmişdir: Hansılardır? Səhv cavabı tapın
- daxili ticarətdə azadlığın olmaması;
  - məhsuldar sinfin xərclərinə xalis məhsulun qaytarılmaması.
  - vergiyə cəlb olunmanın qyeri-düzgün forması;
  - √ material əsasında modelin uyğunluğu;
  - xarici ticarətin olmaması;
455. Ümumiyyətlə F.Gene, varlı torpaq sahiblərini müflisləşdirə bilən yeddi-səkkiz səbəb göstərmişdir: Hansılardır? Səhv cavabı tapın
- vergi yükünün həddən artıq yüksək olması;
  - kənd əhalisinin şəxsi azadlığının olmaması;
  - vergiyə cəlb olunmanın qyeri-düzgün forması;
  - √ material əsasında modelin uyğunluğu;
  - məhkəmə xərclərinin yüksək səviyyəsi;
456. Makroiqtisadi modellərin tərtibinin ardıcılığına nə aid deyil?
- Strateji dəyişənlərin seçilməsi və iqtisadi həllərin optimal variantının müəyyən edilməsi.
  - Makroiqtisadi modelin həlli alqoritminin tərtib edilməsi
  - Tapılmış həllin imkanlılığının təhlili.
  - √ İqtisadiyyatın inkişafının optimal variantının tərtibinin əsasını formalaşdırmaq.
  - Modellərin yeniləndirilməsi (parametrləri; qiymətləndirilməsi mahiyyətinin artırılması məqsədilə).

457. Makroiqtisadi modellərin tərtibinin ardıcılığına nə aid deyil?
- √ Sosial-iqtisadi təhlil – nəticə və səbəb əlaqələrinin aşkar edilməsi, nəzəri prinsiplər, altsistemlər və sistemüstü əlaqələrin xırdalanması nəzərə alınmaqla, dəyanətli qanunauyğunluqların təhlili.
  - Modellərin yeniləşdirilməsi (parametrləri; qiymətləndirilməsi mahiyyətinin artırılması məqsədilə).
  - Birinci mərhələnin nəticələri əsasında eyniliklərin qurulması, bərabərlik və qeyri bərabərliklər sisteminin formalaşdırılması modelləri.
  - Makromodellərə çoxsahəli və regionlararası modellərin də daxil edilməsi vacibdir.
  - Empirik material əsasında modelin (adekvat) uyğunluğunu yoxlamaq
458. Makroiqtisadi modellərin tərtibinin ardıcılığı neçə mərhələdən ibarətdir:
- √ 7
  - 5
  - 4
  - 3
  - 6
459. Makromodellərin həll edəcəyi məsələlər aşağıdakılardır: Səhv cavabı tapın
- Xalq təsərrüfatının quruluşunu və dinamikasını təhlil etmək;
  - Dövlətin iqtisadi tənzimlənməsinin effektivliyini aşkar etmək;
  - İqtisadiyyatın inkişafının optimal variantının tərtibinin əsasını formalaşdırmaq.
  - √ Makromodellərə çoxsahəli və regionlararası modellərin də daxil edilməsi
  - Xalq təsərrüfatının inkişafını proqnozlaşdırmaq;
460. Makroiqtisadi modeldən fərqli olaraq mikroiqtisadi modellər iqtisadiyyatın ayrı-ayrı bölmələrini, sahələrini əks etdirir. Makroiqtisadi modellə, mikro modelin fərqləndirilməsində ikili fikir vardır. Bunlar hansılardır?:
- √ Makromodellərə çoxsahəli və regionlararası modellərin də daxil edilməsi vacibdir.
  - Xalq təsərrüfatının inkişafını proqnozlaşdırmaq;
  - Dövlətin iqtisadi tənzimlənməsinin effektivliyini aşkar etmək;
  - İqtisadiyyatın inkişafının optimal variantının tərtibinin əsasını formalaşdırmaq.
  - Xalq təsərrüfatının quruluşunu və dinamikasını təhlil etmək;
461. Makroiqtisadi modeldən fərqli olaraq mikroiqtisadi modellər iqtisadiyyatın ayrı-ayrı bölmələrini, sahələrini əks etdirir. Makroiqtisadi modellə, mikro modelin fərqləndirilməsində ikili fikir vardır. Bunlar hansılardır?:
- √ Makromodellər daha qlobal məsələləri əhatə etməlidirlər.
  - Xalq təsərrüfatının inkişafını proqnozlaşdırmaq;
  - Dövlətin iqtisadi tənzimlənməsinin effektivliyini aşkar etmək;
  - İqtisadiyyatın inkişafının optimal variantının tərtibinin əsasını formalaşdırmaq.
  - Xalq təsərrüfatının quruluşunu və dinamikasını təhlil etmək;
462. Dövlət xərcləri və xalis ixrac o - a bərabər olması şərti ilə məcmu təklif, tələbdən üstün olduğu halda:
- √ istehlak və investisiya xərcləri əmanətə bərabər olur
  - qiymət aşağı düşür, buraxılış artır
  - qiymət və buraxılış həcmi artır
  - hamısı birlikdə
  - əmanət investisiya bərabərdir
463. Şəxsi gəlir aiddir:
- il ərzində istehsal olunmuş əmtəə və xidmətlərin dəyəri
  - vergilər ödənildikdən sonra şəxsi gəlirlər üçün ayrılmış ümumi gəlirlər
  - ÜDM- amortizasiya
  - sosial ödəmələr çıxıldıqdan sonra qalan gəlirlər.
  - √ hesabat ilində ev təsərrüfatından alınan gəlirlər

464. Torpağa verginin artması hansı nəticələrə səbəb ola bilər:

- kənd təsərrüfatında məşğul olanların azalmasına
- mənzil kirayəsinin artmasına
- ✓ kənd təsərrüfatı məhsuluna qiymətlərin yüksəlməsinə
- sənaye, ticarət, xidmət obyektlərinin tikintisinin azaldılmasına
- fermerlərin gəlirlərinin azalmasına

465. Dövlət borcunun artması səbəb olur:

- ✓ özünü doğrultmayan emissiyasının hesabına inflyasiyanın güclənməsinə
- milli iqtisadiyyatın istehsal imkanlarının aşağı düşməsi
- dövlətin investisiya fəaliyyətinin genişlənməsi
- fiziki və hüquqi şəxslərin gəlirlərinə vergi stavkalarının yüksəlməsi
- əhalinin real gəlirlərinin aşağı düşməsi

466. Şəxsi gəlirlərin mənbəyi

- a) mülkiyyətdən gəlirlər
- v) transfert tədiyyələr
- ✓ a,b,v
- e) fərdi sahibkarlıq gəlirlərdən daxil olmalar
- b) mənzil icarəsindən

467. əmanət, investisiya, məhsulun həcmi arasındakı əks etdirən göstərici hansıdır

- qiymət səviyyəsi
- multiplikator
- gəlirin ümumi səviyyəsi
- ✓ investisiya riski
- akselerator

468. İnvestisiya mühitinin təmin edən amillər.

- a) siyasi sabitlik.
- b) bürokratlaşma səviyyəsi.
- c) əmək resurslarının keyfiyyəti.
- d) kriminal vəziyyət.
- e) inhisar.

- c.d.e.
- ✓ a.c
- b.c
- d.e
- a.b.c

469. Hansı halda ölçülən işsizlik faktiki işsizlikdən aşağı ola bilər

- ölçülən işsizlik, yeniyetmələrin işsizliyini əhatə etmir
- bəziləri işsiz olsalarda iş axtarmaqla məşğul olmamışlar
- Ölçülən işsizlik friksion işsizliyi əhatə etmir
- ölçülən işsizlik təqaüdcüləri əhatə etmir.
- ✓ müəyyən işsizlik iş tapmaq istəsələrdə buna nail ola bilməmişlər

470. İstehsal amilləri sahiblərinin məzmu gəliri ibarətdir

- Ümumi milli məhsul
- cari gəlir
- ✓ milli gəlir
- sərəncamda qalan gəlir
- ümumi daxili məhsul

471. Makroiqtisadi model tərtib edilir:

- iqtisadiyyatın ideal fəaliyyətini əks etdirmək üçün
- İqtisadiyyatda baş verən prosesləri dəqiq əks etdirmək üçün
- İqtisadi subyektlərin hərəkətinin nəticəyə təsirinin öyrənilməsi üçün
- Endoqen dəyişənlərin ekzogen dəyişənlərə təsirinin təhlili
- ✓ Ciddi iqtisadi əlaqələri aşkarlamaq üçün

472. İstehsal funksiyasının mahiyyəti nədir

- ✓ əmək və kapitalın istehsala təsiri
- ÜMM-un nominal həcmi
- XMM-un istehsal amilləri
- ÜDM və MG-in nominal həcmi
- infilyasiya və işsizliyin qarşılıqlı əlaqəsi

473. Makroiqtisadi artım nəzəriyyəsinin müəllifi kim olub

- D.Bell
- ✓ U.Rostou
- D.M.Keys
- K.Marks
- V.Zombart

474. İstehsal amillərinə daxil deyildir

- əmək
- Sahikarlıq fəaliyyəti
- ✓ Fərs-mojor hadisiləri
- kapital
- təbii resurslar

475. İstehsal amillərinə daxil deyildir

- kapital
- Sahikarlıq fəaliyyəti
- təbii resurslar
- ✓ Noy-Xay
- əmək

476. İstehsal amillərinə daxil deyildir

- təbii resurslar
- ✓ ETT-nin inkişafı
- Sahikarlıq fəaliyyəti
- kapital
- əmək

477. Milli sərvətin tərkibi ibarətdir:

- təbii sərvətlər və mədəni dəyərlər
- təbii sərvətlər və insan resursları
- məcmu gəlirlə vergi fərqi
- alınmış məcmu gəlirlərin cəmi
- ✓ istehsal vasitələri, toplanmış sərvət, təbii resurslar, maddi və mədəni dəyərlər

478. İqtisadi artımın tənzimlənməsi istiqamətləri:

- Bazarın həll edə bilmədiyi problemləri dövlət öz üzərinə götürür

- ✓ Bütün cavablar düzdür
- Dövlət pul siyasətini həyata keçirməli
- İstehsal vastələrinə tələbi tənzimləməsi
- Antitsiklik tədbirlər həyata keçirilməlidir

İqtisadi artımın ekstensiv tipinin amilləri:

- 479.
- A) İşçilərin say artımı
  - B) İş vaxtının artırılması
  - C) əsas və dövrüyyə fondlarının artırılması
  - D) Texnologiyanın stabil vəziyyətində investisiyaların artırılması
  - E) İşçilərin ixtisasının artırılması

- ABDE
- BCE
- BCDE
- ACDE
- ✓ ABCD

480. Layihənin alternativ xərcləri:

- ✓ layihənin diskont xərcinin gözlənilməsi
- daxili rentabellik norması
- investisiyanın özünü ödəməsi
- alternativ layihədən effektiv gözlənilməsi
- alternativ layihənin xərclərinin gözlənilməsi

481. Layihənin iqtisadi effektivlik meyarı hansıdır:

- ✓ yeni iş yerlərinin yaradılması
- alternativ layihənin xərcləri
- investisiyaların özünü ödəməsi
- alternativ layihədən effektiv gözlənilməsi
- daxili rentabellik norması

482. Ev təsərrüfatı öz qəlinin bir hissəsini bankda yerləşdirdiyi halda

- ✓ əmanəti investisiyaya istiqamətləndirirlər
- hamısı birlikdə
- əmanəti investisiyaya çox qiymətli kağızlara sərf edirlər
- əmanəti investisiyaya istiqamətləndirmirlər
- investisiyalaşdırırlar lakin əmanəti saxlamırlar

483. İllik ssuda kapitalı 5% norma 200 dollar olduğu halda torpağın qiymətini təyin etməli

- 8000 dollar
- 2000 dollar
- 12000 dollar
- ✓ 4000 dollar
- 6000 dollar

484. əvvəlki dövrə nisbətən istehsal həcmimin aşağı səbiyyədə təkrarlanması

- sadə təkrar istehsal
- fərdi təkrar istehsal
- geniş təkrar istehsal
- konyukturalı təkrar istehsal
- ✓ tənəzzüllü təkrar istehsal

485. Təkrar istehsalın tipləri

- sadə
- intensiv
- ekstensiv.
- geniş
- ✓ ekstensiv, intensiv və qarışıq

486. Təkrar istehsal həzəriyyəsinin müəllifi

- U.Petti.
- K.Marks
- A. Simit
- F.Akvinski
- ✓ F.Kene

487. İqtisadi tsikllərin dövr etmə müddətləri:

- 3 il
- on beş il
- beş il
- on il
- ✓ cavab yoxdur

488. İqtisadiyyatın canlanma dövrü:

- nominal artır, real aşağı düşür
- nominal artır, real dəyişmir
- istehsalın nominal həcmi dəyişmir
- istehsalın nominal həcmi yüksəlir
- ✓ istehsalın real həcmi yüksəlir

489. İstehsalın tənəzzül dövründə müşahidə olunur?

- ✓ işsizliyin artması
- işgüzar aktivliyin tənəzzülü
- məşğulluq səviyyəsi dəyişmir
- işsizliyin azalması
- tənəzzül, depressiya, enmə, canlanma

490. İstehsalın inkişafının təsiklik xarakteri əks etdirir

- ✓ dövrü xarakterə malik olan iqtisadi konyukturanın titrəməsini (enib-qalxması)
- işgüzar aktivliyin dövrü olaraq düşməsi
- istehsalın həcmi
- istehsal vasitələrinə tələbin artması nəticəsində iqtisadi inkişafın sürətlənməsi
- işgüzar aktivliyin dövrü olaraq yüksəlməsi

491. Hansı iqtisadi məktəbdə ilkin olaraq təkrar istehsal məsələsinə baxılmışdır:

- keyns
- merjramilizim
- merkantilizim
- ✓ fiziokrat
- marksizim

492. Sadə təkrar istehsal əhatə edir:

- istehsalın sıxılmış ölçüdə bərpası
- kütləvi istehsal
- istehsalın məhdudlaşdırılması
- ✓ istehsalın sabit ölçüdə bərpası

- istehsalın geniş ölçüdə bərpası

Təkrar istehsal dəyişmə miqyasına görə fərqləndirilir

493.

- A) Sadə təkrar istehsal
- B) Fasiləli təkrar istehsal
- C) Geniş təkrar istehsal
- D) Məhdud təkrar istehsal

- ✓ ACD
- BCD
- ABD
- CBD
- ABC

494.

. F. Gene ixtisasca kim olmuşdur?

- Saray müsafiri
- idmançı
- Riyaziyyatçı
- İqtisadçı
- ✓ Həkim

495.

Təkrar itehsal ifadə edir:

- İşçi qüvvəsinin təkrar istehsalı
- ✓ Bütün cavablar düzdür.
- Maddi nemətlərin istehsalı
- Maddi nemətlərin istehlakı
- Əmək resurslarının təkrar istehsalı

496.

Sənaye tsiklinin fazaları hesab edilir

- ✓ tənəzzül, depressiya, aşağı düşmə, canlanma yüksəliş
- tənəzzül, depressiya, canlanma artım
- süni canlanma, yüksəliş, canlanma və artım
- depressiya, enmə, canlanma, artım
- depressiya, azalma, aşağı düşmə

497.

Istehsal həcmının artımlı təkrarlanması

- ✓ geniş təkrar istehsal
- fərdi təkrar istehsal
- sadə təkrar istehsal
- tənəzzüllü təkrar istehsal
- konyukturalı təkrar istehsal

498.

İqtisadi tsikl nəzəriyyəsində öyrənilir

- dövlət, firma, müəssisələrin planlaşdırmanın uyğunlaşdırılması mexanizmi
- ✓ milli istehsalın real həcmində enib-qalxması səbəbləri
- istehsal vasitələrinə tələbin artması nəticəsində inkişafın sürətlənməsi
- istehsalın tarazlı və dayanıqlı artımının şərtləri, amilləri
- ÜDM-nin strukturu

499.

İqtisadi tsiklin davamlılığı:

- bir il
- ✓ bir mənalı cavab vermək mümkün deyil
- on il
- beş il
- iki il

500. Təkrar istehsal anlayışının ilk dəfə istifadə edən mütəfəkkir:

- K.Marks
- F.Engels
- ✓ F.Gene
- D.Rikardo.
- A.Smit